

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
MAY 17 1948
470 FIFTH AVE.

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Paukstis. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tysliava, Editor and Publisher. Entered as second class matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879. Subscription rates: United States and possessions \$4.00 a year, Canada \$4.50, other countries \$5.50. Advertising rates on application. Telephone: EVERGREEN 4-0862.

New York Public
Library
470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LXII METAI 20 N. BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1948 M. GEGUZĖS - MAY 14. KAINA 10 CENTŲ

DABAR

Pavasaris girioje
Kalbant apie poną
Mizara apie himną
Komediantai, jie
JUOZAS TYSLIAVA

Joks teatras, su savo dramomis, operomis ir simfonijomis, negali prilygti vienam saulėtam gegužės sekmadieniui girioje.

Ir kalnų upelis, išares gilia, vingiuota vagą tarp plukų, dar pernykštemis samanomis pasipuošusių, akmenų, rodos, negali atsidžiaugti šilta pavasario saule.

O ką jau bekalbėti apie paukščių čiučbėjimą...
Net mano sūnus, išsiklauses kažką panašaus į Lietuvos volungės švilpavimą, tarja: "Dainuoja..."

Vakarop, kai saulė, lyg didžiulis raudonas obuolys, rita si anapus žaliuojančio Hudsono upės kranto, aš galvoju apie miestą.

Mano mintys plaukia kartu su ta milžiniška, niekad nesibaigiančia, vandens srove.

O, jeigu šis platusis, New Yorko valstybės kalnuose gimęs, Nemunas galėtų nunešti ir paskandinti vandeny no gelmėse mano laukinį ilgesį!

Bet veltui. Aš lipu į traukinį ir grįžtu atgal į miestą, kur žmogaus gyvenimas, kaip valbalas...

Bėda ne su žodžiais, bet su kai kuriais žmonėmis, kurie žodžiuose ieško fetišizmo.

Todėl ir "ponas", kurį, kaip žinoma, lenkai yra pasiskolinę iš graikų, savaimė, anot V. Rastenio, nėra jau toks blogas žodis.

O kai dėl dažno jo vartojimo, tai juk ir lenkas lenka kartais per dantį patraukia— "Ar ponas esi pats ponas, ar tik ponas pas poną ponas?" Berods, kalbant apie "poną", nereikėtų pamiršti, kad ir "boba" nelietuviškas žodis.

Ryšium su Vinco Kudirkos sukurtuoju Lietuvos himno 50 metų sukaktimi, Laisvės redaktoriūs rašo:

"Šiam himnui kadaise smarkiai priešinosi ir tūli perdaug kairūs socialistai."

O kaip Mizaros tipo komunistai — ar jie niekad nesipriešino "šiam himnui"?

Ar bolševikai, 1940 metais okupavę Lietuvą, nedraudė giedoti šio himno?

Gal Mizara, kuris "lietuvių tautinio sąmojaus" neatskiria nuo lietuvių tautinės samonės, galėtų atsakyti bent į šiuos klausimus.

Aplie generolą J. Černių, kuris šiomis dienomis pradėjo dirbti vienoje dirbtuvėje, New Yorko spauda vėl plačiai rašė.

Kalbėdamasis su dienraščių atstovais, buvęs Lietuvos ministras pirmininkas ši kartą taip pareiškė:

"Sunku pasakyti, katras raudonasis ar rudasis, diktatorius buvo blogesnis. Bet gal raudonasis buvo truputį blogesnis."

Ir, anot generolo, štai kodėl—

Ištremtą į Vokietiją lietuvį dar galima atrasti, bet ištremtą į Sibirą — niekados.

Komediantai, tie prancūzai, Tik šiomis dienomis prancūzų teismas pripažino, kad generolas Weygand nebendradarbiavęs su naciiais...

Taip, generolas Weygand, kurį naciai visą karo laiką kalino koncentracijos stovykloje.

Mat, Weygand, kaip ir Petain, naciams užimant Prancūziją, nebėgo į užjūrį.

Europos unijos idėja ir britai

Tuop metu, kai Winston Churchill uoliai remia Jungtinių Europos Valstybių idėją, kurią dabar svarsto vadinas Europos kongresas Hagėje, tai Anglijos darbiečių valdžia ir toliau reiškia tam pasipriešinimo.

Pavyzdžiui, užsienio reikalų sekretorius Bevin, kalbėdamas parlamente, pareiškė, kad Europos unijos vykdymas šiuo metu nebūtų nei praktiškas, nei išmintingas. Jo manymu, tas tik sudarytų Europai daugiau komplikacijų.

Kai dėl Attlee, tai jis dar aiškiai pasireiškė, Girdi, dėl to mes dar nesame pasirengę palėsti savo parlamentą...

Pagalba Graikijai, Turkijai ir Kinijai

Prezidentas Trumanas kreipėsi į Kongresą, reikalaujamas asigmuoti papildomų sumų Graikijos, Turkijos ir Kinijos pagalbai. Tos papildomos sumos, kurios siekia 818 milijonų dolerių, priklauso jau paskirtiems penkiems bilijonams dolerių Europai ir Azijai gėbėti.

Harriman Paryžiuje

Gegužės 10 d. į Paryžių atvyko Harriman, neseniai Trumano paskirtas specialus ambasadorius Europai. Pakeliui, jis buvo sustojęs Londone, kur turėjo ilgesnį pasimatymą su JAV ambasadorium Douglas.

SOVIETŲ RUSIJA NORĖTŲ DERĖTIS SU AMERIKA...

JAV ambasadorius Maskvoje, gen. Smith, savo vyriausybės vardu, neseniai iškėlė Sovietų Rusijai notą, kurioje, tarp kita ko, buvo nurodyta, kad tolimesnės sovietų ekspansijos Amerika netoleruos. Be to, ambasadoriaus Smith notoje pasakyta, kad joki Amerikos vidaus įvykiai, kaip, pavyzdžiui, prezidento rinkimai, nepakeis dabartinės JAV užsienio politikos, kuri yra vadovaujamas veiksnys visų demokratišnių valstybių pasirošime priešintis sovietų agresijai.

JOSE FIGUERES, sėkmingai pasibaigus Costa Rica sukilimo vadas. Sukilimas prasidėjo, kai valdžia nepripažino prezidento rinkimų. Buvęs prezidentas Teodoro Picado Michalski, kartu su 35 kitais vyriausybės nariais, išvyko į užsienį.

Į užjūrius bėgo tie, kurie dabar teisia arba išteisina... tuos, kurie nebėgo.

Valstybės Sekretorius Marshall ir Danijos ambasadorius Washington, Kauffman, pasirašė sutartį, kuri abiejų valstybių piliečius atleidžia nuo dvigubo mokesčių mokėjimo.

REIKALAUJA SPAUSTI KOMUNISTUS

Atstovų Rūmų Un-American Activities Committee iškėlė Teisingumo Departamentui ilgą, 160 puslapių, raštą, kuriame reikalaujama tuojau prakti energingą akciją prieš Amerikos komunistus, kurie skelbia revoliucines idėjas ir kurie nori jėga nuversti esančią valdžią.

Rašte nurodoma, kad pagal vadinamą Smith ir Voorhis aktą, asmenys už revoliucinę veiklą yra sunkiai baudžiami. Be to, ten sakoma:

"Tai, ką Kinijos ir Graikijos komunistai daro šiandien, Amerikos komunistai planuoja daryti rytoj, jeigu tik jiems bus susidariusios palankios sąlygos."

Toliau tame rašte pažymėta, kad šiandien komunistai jau nėra "silpnas sąjūdis", bet "stipri jėga, kuri savo pikta darba dirba kiekvienoje valstybėje."

Kadangi Amerikos komunistai veikia pagal direktyvas iš Maskvos, todėl, toliau rašte sakoma, jie šiandien yra itin pavojingi šio krašto santvarkai.

Būdinga, kad dėl Amerikos komunistų partijos uždarymo nėra bendros nuomonės aspirantuose ir Baltuosius Rūmus. Tuo tarpu, kai Stassen savo kampanijos kalbose siūlo uždaryti komunistų partiją, tai Dewey yra tam priešingas. Pastarasis, kaip ir daugelis kitų valstybinių, mano, kad su komunistais, suvarytais į pogrindį, būtų sunkiau kovoti.

— Kun. Flanagan, žinomas "vaikų miesto" steigėjas, ragina Kongresą priimti įstatymą, liečiantį DP išleidimą į Ameriką.

— Maskvos laikraščiai skelbia, kad vienas sovietų mokslininkas išradęs "gyvybės elksyrą", apsaugojantį augalus nuo jų mirties.

IVAIROŠ ŽINIOS IŠ VISUR

— Jungtinių Tautų sluogsniuose kalbama, kad Sovietų Rusija ir jos satelitai netrukus pripažins žydų valstybę Palestinoje.

— Amerikos aviacijos ekspertai šiuo metu svarsto, kaip apsaugoti žmogaus sveikata lėktuve, kuris skrenda greičiau, negu balsas.

— Jaffa, Palestinoje, arabai paskelbė "atviru miestu."

— Gegužės 11 d. Montanos valstybėje iškrito sniego.

— Pastebėta, kad Anglijos kapitalistai savo investimentus vėliausiu laiku skuba perkelti į Pietų Afriką.

— Norint išvengti laukinių gyvulių ir žvėrių baidymo, anglų kelevinių lėktuvų valruotojams įsakyta kristi viršums rytinės Afrikos ne žemiau, kaip 1,500 pėdų aukštumoje.

— Australijos valdžia taip pat patarė lietuviams, latvams ir estams nesiregistruoti sovietų konsulatuose.

— 28,000 žydų, internuotų Kipro saloje, paleidžiami ši šeštadienį, britų mandatui išsibaigus Palestinoje.

— Vengrijoje pasklido gandas, kad Rumunija netrukus būsianti paskelbta 17-toji tarpybų respublika.

— I Kopenhagos uostą atplaukė Amerikos karo laivas, kurį pasitiko Danijos karalius Fridrikas IX.

— Panamos respublika sutinkanti išleisti 50,000 DP su sąlyga, kad jie dirbtų 5 metus ten "kur bus nurodyta."

VĖL RENKASI TIRŠTI DEBESYS...

(Mūsų specialaus korespondento Paryžiuje)

Kaip ir reikėjo laukti — Paderstinos drama pasuko ugnies ir kraujo keltu, Jeruzalė pirmą kartą savo istorijoje apsaudyta iš patrankų. Arabai paskelbė žydams karą ir šventojoje Zemėje užvirė ugnis. Maskva ir viso pasaulio komunistai triūbija, kad tik anglų pasistūdyti arabai muša žydus. Bet tikros žinios sako, kad sovietai slapta daug ginklų ne tik žydams bet ir arabams pridavė. Žodžiu — iš abiejų galų ugnį kursto. Kaip tas senovės razbaininkas Prokrustas, šis pėšikas savo aukoms nužudyti turėjo dvi lovas. Sugavęs dideli žmogų guldavo į jį trumpą lovą. Kai šis neišsistekdavo, nukirsdavo jam kojas ir galvą. Sugavęs mažą žmogų — guldavo į ilgą lovą ir tol tempdavo, kol jis trūkdavo pusiau. Taip ir sovietai — kapodami ir "tempdami" kursto arabus ir žydus, o kur du mušas — trečias visada naudojasi.

Sį kartą aiškiai naudojasi sovietai. Karas Palestinoje sujaukė anglų ir amerikonių planus Artimuosiuose Rytuose. Anglų planas ramiai iš Palestinos pasitraukti apsvirtė aukštyn kojomis. Gelbėdami savo interesus jie priversti eiti ir prieš žydus ir prieš arabus, o tai nieko gero anglams nežada. Žydai kur tik gali duoda į kailį anglams ir keikia juos kaip išmano. Arabai paskubėjo pirmoje eilėje nuplauti "Pipe" linijas, kuriomis teka Anglijai ir visai Vakarų Europai taip svarbus benzinas. Marshallo planas nudėsiamas ir žalojamas, pažeidžiami amerikonių interesus arabų pasaulyje. Ši koše tik pradeda virti. Viena tik aišku, kad nauda pakol kas tik Maskvai.

versti be karo pasiduoti ir todėl juos dabar pradėjo visai gąsdinti. Ryšium su tuom iskyla ir šiuose kraštuose esančių pabaltiečių klausimas. Manoma, kad rusai nori išgąsdinti skandinavus priversti pabaltiečius išduoti. Tik norvegai perėjo karo metu pasirodė kaip narsi tauta. Bet ten pabaltiečių mažiausia. Danai ir ypač švedai iki šlyktumo pataikavo priešui, kad tik jų nejudintų. Iš karo gerą biznį padarė. Jie gali patenkinti rusų reikalavimus. Juk jau kartą išdavė dalį pabaltiečių ir pirmieji pasiskubino pripažinti Lietuvos ir viso Baltijos okupaciją. Bet šį kartą reikalas eina jau dėl jų pačių gyvenimo ir visos Vakarų Europos likimo. Todėl ir amerikiečiai visai ragina spirts. Šiomis dienomis atsijuntė savo karo laivų eskadrą. Visada juk amerikoni stūnčia ten laivus, kur rusai kiša nagus...

Raudonasis voras nesnaudžia ir Skandinavija prieš įvykius. Kažin ar ją bešgelbės vėlus "praregėjimas". Tik šiomis dienomis stambiausias jų laikraštis teisdriso paskelbti apie tikruosius Katyno kaltininkus. "Dagens Nyheter" paskelbė net svarbiausių kaltininkų pavardes: Burlanov, Lev Rybak, Chain Fynberg, Borusovič, Boris Kucov, Ivan Sjekanov, Osip Lisak...

Rusai mano, kad Hkimas jų rankose

Didelis Europos reikalų žinovas prancūzų ambasadorius Francois Poncet rašo, kad "šiuo metu rusai savo begėdiškėmis provokacijomis švąstosi tik todėl, kad jie žino,

jog vakariečiai karui ryžtasi tik pačiu paskutiniu atveju." Besišvaistydami gąsdinimais ir provokacijomis, rusai erzina ramius demokratiškus kraštų gyventojus ir mano, kad likimas esąs jų rankose. Tiesa — patys amerikiečiai skelbia, kad šiuo metu negalėtų prieš rusus atslaukyti. Bet stebint karinius rusų pasirošimus, atrodo, jie nesitiki taip lengvai karo laimėti. Jie mano vėl panaudoti seną savo taktiką. Užtat šiuo metu svarbiausi rusų kariniai pasirengimai yra šie:

1. — Užbaigimas pastatyti generolo Pivarovo gynimosi linijos, kuri eina ir per Lietuvą. Linijoms ginti sutraukta pusketvirtas milijono vyrų ir nutiesta 2,400 kilometrų stragteginų plentų ir geležinkelio.
2. — Kadangi amerikiečių atominės bombos sumalkins centrus ir ryšius, tai paskiros armijos ruošiamos kariauti savarankiškai, kone partizaniskai.
3. — Kelti sąmyšius ir revoliucijas demokratiškuose kraštuose. Jau dabar tie veiksmai vyksta (Palestina, Bogota, Kinija).
4. — Rusai mano, kad demokratiškas armijos taip pat žingsis jų begalinėse erdvėse, kaip žlugo Hitlerio ir Napoleono armijos.
5. — Šiuo metu Hitlerio metodu užgrobti be karo visas tautas, kurios tik pasidūda ir negali apsiginti.

Panašiai "planavo" ir Hitleris su savo sėbrais. Istorija ir daugiau tokių "apdėjusių" žino. O kas beliko iš jų planų ir jų pačių?

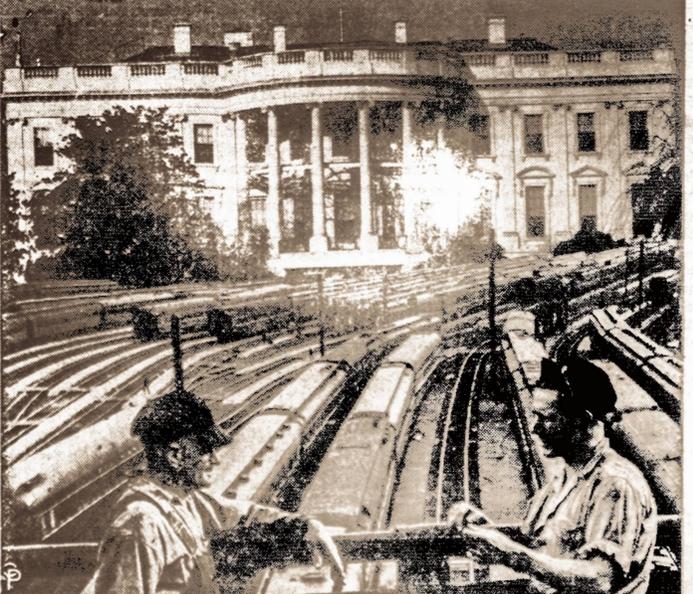
Z. Gajus.

VERGISKAS "TAUTŲ TEVO" GARBINIMAS

Praietų metų rugpjūčio mėnesį Stalinas lankėsi sovietų karo laive, Molotov, Juodosios jūrose. Dabar, anot Maskvos Izviestijų, tuo laivo karielė švedijai, Norvegijai ir Danijai. Rusai baigia didelių pasirengimus Baltijos jūros erdvėje. Visi uostai pilni karo laivų. Iš Estijos salų, Stockholm link graso vokiškųjų "V" ginklų baterijos. Didelės rusų armijos laukia įsakymo žygiuoti Skandinavijos link. Rusai mano skandinavus pri-

igulos vyrų atmintyje dar ir dabar gyva kiekviena to vizito smulkmena. Jūrininkams, kurie turėjo laimės pakalbėti su Stalinu, arba bent pastovėti netoli jo, dabar savo draugai yra ypatingai gerbiami, tarytum juose būtų išpausta Stalino dėmesio atspauda. Šitie laimingieji dabar jaučia ypatingą atsakomybę ir visais pareigos atvejais stengiasi būti pirmieji."

Taip vergiškai, rodos, nė naciai negarbinavo savo fliterio.

Išvengus visuotinio geležinkelų streiko, galima ir pajaukauti: ši kombinuota fotografija rodo, kad visų Amerikos traukinių stotis — Baltieji Rūmai Washingtono.

Amerikos Lietuvių Savaitė

PASIMATYMAI BUVUSIOJE AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

Buvusi sostinė

Kaip Lietuvoje dažnas miestas ar miestelis prisimena buvusios Lietuvos ar jos dalies sostinę, taip ir Amerikoje kiekviena kolonija tvirtina kada nors buvusios Amerikos lietuvių centru, sostine.

Ir Waterburio lietuvių kolonija neatsilieka. Ir čia visi žino, kad vienu metu Waterburis buvo labai svarbus Amerikos lietuvių centras, tikra sostinė. Dabar, žinoma, ta pirmenybė užleista kitiems centrams. Bet retas senesnis Waterburio gyventojas iškenčia nepriminęs tų garbingųjų laikų.

Ar daug lietuvių Waterbury dabar?

Optimistai sako 18,000, pesimistai — 10,000. Šiaip ar taip, Waterburio lietuviškoji kolonija savo dydžiu pralenkia daugumą Lietuvos apskričių miestų.

Tarp kitų tautybių lietuviams šiame mieste savo skaičiumi, sako, užima trečią vietą. Pirmoji vieta priklauso airiams, antroji — italams.

Nenuostabu todėl, kad ir miesto administracijoje yra nemaža lietuvių įvairošė pareigose. Jų tarpe ir policijos vadovybėje yra pora žymių lietuvių. Pagaliau, šiuo metu lietuvių didžiulius, kad patys Waterbury mēras Mr. Raymond Snyder — yra jų „ženitas“, nes jo žmona yra lietuvių, kuri, tarp kita ko, yra gera dainininkė ir mieliai dalyvauja lietuviškų parengimų programose. Yra ir aldermanas lietuvis — Kulbokas, kuris pasakoja, kad jo tėvas buvo bene pirmasis lietuvis šiame mieste.

Tačiau yra tvirtinimų, kad pati pirmoji lietuviška šeima čia pasirodė jau 1849 metais. Tuo pasiremama Waterburio lietuvių kolonija kitais metais jau galėtų švęsti savo 100 metų jubiliejų!

Toji pirmoji šeima buvusi Pajauskai, atsikėlę į čia iš Pensilvanijos. Tačiau Pajauskių palikuonių niekas nesuranda ir negali gerai patikrinti žinių apie jų išsikūrimą Waterbury.

Bet yra visai tikrų žinių, kad prieš 70 metų jau buvo ne visai mažas būrelis lietuvių. Prieš 67 metus čia išsikūrė pirmą lietuvišką draugiją. Tad, galima tikėti, kad patys pirmieji lietuviai čia turėjo pasirodyti žymiai anksčiau. Tą Waterburio lietuvių, tur būt, neapsirikti, jei ateinančiais metais sukrustų atšvęsti savo kolonijos šimtmečio jubiliejų. Ir jau dabar būtų laikas pradėti tokiam jubiliejui rengtis, visų pirma surenkant kuo daugiausia medžiagos apie šios kolonijos dabartinę gyvenimą ir ypač apie jos reikšmingą praeities veikimą.

VIENYBĖ buvo linkusi sudaryti waterburiečiams progą tokio darbo pradžiui. Tokia progą būtų specialus numeris, skirtas atvaizduoti šios kolonijos veidui.

Daugelis Waterburio veiksnių lietuvių tą mintį sutiko palankiai. Tik tas palankumas pareiškiamas labai trumpai: „Darykite — paremsime!“ O toks darbas tinkamai galėtų būti padarytas tik veikiant priešingai: waterburiečiai tik patys gali tą padaryti, tai yra, surinkti ir atrinkti medžiagą, o laikraščio redakcija tą darbą paremti, padėdama medžiagą sutvarkyti ir tinkamai paskelbti.

Tačiau tuo tarpu waterburiečiai dar nesiryžo sudaryti iš savo tarpo redakcinę komisiją šitokiam darbui, lyg ir prisibijodami patys savęs. Pagirtinas yra jų visų sąžiningumas pažirtoje į reikala. Kiekvienas pasako: „Šis darbas turi būti atliktas ne viešai, o mes čia ne visi apie viską esame visai vienos nuomonės. Kažin ar pavyktų

sudaryti redakcinę komisiją iš visokių nuomonių atstovų? Gal, jei aš ten būsiu, tai kas nors nenorės prisidėti? Gal bandykite be manęs...“

Stai jau ir yra vienas, gal ir ne svarbiausias, bet reikšmingas bruožas dabartiniam kolonijos veidui pavaizduoti...

Vis dėlto Vienybė neatsako nuo minties paskatinti Waterburio koloniją, kad ji bent kiek atgaivintų savo „buvusios sostinės“ ambicijas ir sukrustų pilnai parodyti savo dar e nerūgimą, nuo šimto metų, amžiaus nei kiek nesuraukšlėjusį veidą. Tam ir yra skiriamos šios kelios skiltys.

KELETAS VEIDŲ IR NUOMONIŲ

Sako, kad net ir vieną žmogų gerai pažinti, reikia su juo maišą druskos suvalgyti. Tai kiek gi druskos reiktų suvalgyti, norint sudaryti dešimt-tūkstantinės žmonių bendruomenės paveikslą?

Kadangi Waterbury gal vės vieną kitą uncią druskos tepėjau suvalgyti, tai tas, kas čia bus papasakota, žinoma, bus tik keli brožuai Waterburio lietuviškos kolonijos paveikslui. Gal tai paskatins pačius waterburiečius savo paveikslą pataisyti ir užbaigti? Prašom!

Pradžiai — keletas atsiktinių pasimatymų ir pasikalbėjimų.

Pas patriarchą

Kas jis toks — waterburiečių patriarchas? Manau, kad tam vardui daugiausia teisiu turi JONAS TAREILA. Tiesa, jis be barzdos, jo veidas dar per jaunas ir per skaisčius dėl patriarcho vardo, bet savo gyvenimo istorijoje jis turi du dalykus, kurie nupelno jam tokį vardą. Pirmas — jis bene seniausias Waterbury gyvena. Antras — jis yra iš tų lietuvių veikėjų tarpo, kurių vardai žinomi ne vien savoje kolonijoje, bet ir visų Amerikos lietuvių veikloje.

Kai Waterburio lietuvių parapija prieš ketverius metus šventė savo 50 metų jubiliejų, tai rinkdama žinias apie pirmuosius lietuvius šiame mieste kreipėsi į Joną Tareilą. Nes jis, pasirodo, čia apsigyveno jau 1891 metais, t. y., prieš 57

Rašo VINCAS RASTENIS

Jonas Tareila

metus, tada kai Waterbury nebuvo dar parapijos ir iš viso lietuvių buvo apie 30 seimų. Neteko patirti, ar dar tebėra kas gyvas iš to anksčiau už Tareilą čia gyvenusių, bet jeigu ir būtų, tai ne tiek žinomi visuomeniniame lietuvių gyvenime.

J. Tareila, tarp ko kita, yra vienas iš tų asmenų, kurių vardai surišti su didėles reikšmės įvykiu Amerikos lietuvių istorijoje. 1901 metais SLA pirmininkas kun. Kaupas parikalavo išmesti iš Susvienijimo Waterburio kuopos narius — J. Tareilą ir M. J. Damijonaitį, apkaltindamas juos, kad jie esą „istoje į aiškį kovą prieš krikščionybę.“

Sunku patikėti, kad tas apkaltinimas būtų buvęs pamatuotas. J. Tareila ir ligi šiai dienai, regis, tebėra nemažiau krikščioniškas žmogus, kaip ir daugumas vadinamųjų gerų krikščionių, tik jis, matomai, visuomeniškame darbe daugiau laikėsi dėsno „Kas Dievu — Dieviui, o kas Čiesoriaus — Čiesoriui...“

Vienu žodžiu, dėl šio apkaltinimo kilo didelis pasipiktinimas, kuris pasibaigė žinomą SLA išsiskyrimu į du susivienijimus, ir dabar atskirai tebegyvuojantūs. Po išsiskyrimo tas išmesti suilytas Tareila buvo išrinktas SLA vicepirmininku, o vėliau ir pirmininku. Vicepirmininko pareigas jis ėjo 1902-3 ir 1906-7 metais, o pirmininko — 1903-6 ir 1908-9 metais. Taigi J. Tareila beveik dešimtmetį yra buvęs vienas iš

svarbiausių Amerikos lietuvių organizacijų vadovybėje. Tuos dalykus sudėjus jam jau ir pritinka vietos patriarcho vardas...

Ir šiandien J. Tareila nėra nuo visuomeninio darbo pasitraukęs. Jis šiuo metu yra LVS Waterburio skyriaus pirmininkas.

J. Tareila su pasitenkinimu prisimena tuos laikus, kai Amerikos lietuviams prisidėjo prie Lietuvos valstybės atstatymo ir sutvirtinimo. Per jo rankas yra praėję Waterbury surinktu Lietuvos Laisvės Paskolos laktštų už 65,000 dolerių ir aukų Lietuvos Šaulių Sąjungai 3,000 dolerių. J. Tareila pasakoja:

— Visokiais sumanymais buvo keliama pinigai Lietuvos reikalams. Džiaugiuosi, kad anuo metu buvau atsargus su tais dalykais ir kitiems patariau būti atsargiems. Su tomis įvairiomis bendrovėmis išėjo gana didelių nemalonumų ir daug Amerikos lietuvių pinigų buvo sutirpo. Kai kas už tai ir Lietuvą keikia, bet be pamato. Daugiausia čia buvo organizatorių kaltė, nes darė nepatiksčiai, nepažindami sąlygų, tai ir patys įlindo ir kitus įkišo į „skylių“. Bet Lietuvos valstybė nieko neapvyly. Visi Lietuvos Laisvės Paskolos laktštų pirkėjai laikui atėjus atgavo savo pinigus su gerais nuosimčiais. Tiesa, kai kurie tuos laktštus buvo jau perleidę pigiai kitiems, tai paskui galėjosi, kam nepatikėjo Lietuvos valstybė. Kas tuos laktštus išlaikė iki galo, patys nustebo.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. RL 9774 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 67 Liberty Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ANTHONY BIVONA & ALFRED MARSALONA dba Al-Tone Bar & Restaurant

NOTICE is hereby given that License No. L 101 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2104 Avenue N, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

WILLIAM COHN dba Midwood Wines & Liquors

NOTICE is hereby given that License No. RL 9699 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1512 Atlantic Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

EDWARD SELDIN & MORRIS MILLER dba Esquire Bar & Grill

NOTICE is hereby given that License No. GB 22454 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1119-21 Washington Ave., Borough of Flushing, County of Queens, to be consumed off the premises.

WALLACE PRINCE & THEODORE E. PRINCE dba Washington Super Market

NOTICE is hereby given that License No. RL 363 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 28 Montague St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

LEHIS HOTEL CORP. dba Hotel Bossert

NOTICE is hereby given that License No. L 471 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2788A Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CHARLES J. INDICATO dba Charles Wines & Liquors

DETROIT, MICH.

GAY PAREE SOKIU SALE Kundrota ir Kulikauskas, sav. 138 Seven Mile Rd. Telefonas 9-9836

CHARLES BAR Ch. Rakauskas, sav. 1503 Springwells

Cleveland, Ohio P. P. Maliolis ir Sūnus Gen. Apraudo agentura Real Estate Broker Morgičių paskolos ir Notaras 6606 Superior Avenue Tel. Henderson 6729

pamatę, kad čia buvo ne tik geras darbas Lietuvali, bet ir geras biznis išėjo. Pavyzdžiui, tie, kurie per 15 metų neėmė nuosimčių, gavo 175 už 1000 ir buvo patenkinti, kaip loterijoje išlošę. Kai Lietuva vėl bus nepriklausoma valstybė, ji pilnai gali tikėtis Amerikos lietuvių patikėjimo ir pagalbos, nes aną kartą pasielgė tvarkingai ir sąžiningai.

— žinoma, su visokiomis privačiomis bendrovėmis dabar jau visi bus atsargesni.

— Bet tai bus, kai Lietuva vėl atsistos ant kojų. O tam dalykui turime padėti ir be atlyginimo ir be nuosimčių. Juk lietuviai gi esame...

PO BAZNYCIOS SPARNAIS

Ir kun. Juozas J. Valantiejus gali turėti teisų į Waterburio... jauno patriarcho vardą. Stai šiuo metų liepos 26 d. jis būsiąs įpusėjęs septintą dešimtį, o penktą dešimtį... Ir jis pirmą kartą Waterbury yra pasirodęs jau prieš 48 metus. Tada jis buvo čia tik paprastas darbininkas. Paskui išėjo ir prieš 30 metų vėl čia atsirado, jau kunigas — pradžioj vikaras, paskui klebonas.

Waterburio parapijlečiai prisimena dar ir kun. Burbą, pirmą šios parapijos organizatorių, ypač prisimena kun. J. Zebra, pirmąjį kleboną, kuris šalia parapijos darbų daug nusipelnė ir šiaip lietuvių reikalams, paskatindamas juos įsigyti nuosavybę, išsteigti kooperatyvų, žodžiu sakant, ekonimiškai tvirtiau ant kojų atsistoti. Neišdildanco įspūdzio yra palikęs atminimas apie kun. J. Zebra nužudymą (Nukelta į 3 psl.)

LICENSES

Beer, Wine, Liquor WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. RL 9774 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1474 Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HERBERT E. BERRY & ELSIE P. INGRAM dba Nostrand-Church W & L Store

NOTICE is hereby given that License No. L 5004 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 293 Putnam Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

DANIEL PERRY & RUBIN PEREVOSKIN dba Perry's Wines & Liquors

Lietuviams gerai žinomas restoranas CITY LUNCH J. KAIRIS, Sav. 42 Millbury St. Worcester, Mass.

DREAMWALD CAFE ST. GONIPROW, Sav. 859 Western Avenue Lynn, Mass.

EMPIRE LAUNDRY 17-35 Myrtle Street Lynn, Mass.

LAI DOTUVIŲ ISTAIGA J. Markwitz and Sons 15 Trumbull Street NEW HAVEN, CONN.

STANLEY TOLIUS LIETUVIŠKA UZBIGA 158 N. Main Street UNION CITY, CONN. Tel. Naugatuck 4864

A D A M S SERVICE STATION Adomas Radauskas, sav. Padangos, gazolinas ir aliejus GROSERIO KRAUTUVĖ 808 Main St. Watertown, Conn. Tel.: Watertown 278

VILLAGE INN UZEIGA M. Jurgėlas, sav. Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais 1306 Main Street E. HARTFORD, CONN. Tel. 4-8732

LICENSES

WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. L 549 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 243 Tompkins Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ARTHUR & KATE NADELL dba Nadell's Wines & Liquors

NOTICE is hereby given that License No. RL 3770 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 945 Liberty Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

PATRICK HIGGINS dba Sunrise Restaurant

NOTICE is hereby given that License No. RL 3728 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 27 So. 5th St. & 494 Wythe Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JOSEPHINE PECHINSKI

NOTICE is hereby given that License No. RL 3658 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 81 Grand Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

PAUL NEMEIKIS

LICENSES

WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. RL 5688 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4402-4 — Avenue H, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

FRANCIS W. CASEY

NOTICE is hereby given that License No. L 1019 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5408 — 7th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MARY MAILLET

NOTICE is hereby given that License No. GB 22452 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 356 Parkville Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY TIENKENS

NOTICE is hereby given that License No. LL285 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 80 Columbia St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

STANDARD FOOD PRODUCTS CORP.

NOTICE is hereby given that License No. L 78 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5611 — 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CRYSTAL WINE & LIQUOR, INC.

WATERBURY, CONNECTICUT

BLUE SHUTTER RESTAURANT

Mūsų patalpos tinkamos ballams vesuvėms ir kitokiems pokylams
Aplankykite mūsų Bavarišką kambarį
FLORENCE YUSKAS DANOSKY, sav.
776-780 BANK STREET Tel. 3-9652

JOE'S TIRE SHOP

Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

Waterbury Plumerių ir Didžiausias pasirinkimas

Geležinių Daiktų Co. likerių-vyno-alaus
861 BANK STREET 48 N. LEONARD ST.
M. J. Verbyla ir sūnus abiejų būzių savininkai

WATERBURY HEATING CO.

Šildymo priemonės pataisomos, valdomos ir pilnai įtaisomos
34 SPRING STREET
Tel. 4-6478 4-1694

STOKES LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

694-696 N. Riverside Street
Telefonas 3-7411

ED'S PACKAGE STORE

Degtinė - vynas - likeriai
887 BANK STREET

THOMAS MATAS

Real Estate
81 Fox Street

CHARLES STRIKULIS

Maisto Krautuvė
851 Bank Street
Telefonas 4170

DR. M. J. COLNEY

148 Grand Street
Telefonas 3-4747
PRIEMIMOMI VALANDOS:
nuo 10 val. rytė iki 8 val. vak.

KRUGELIO Degtinės Krautuvė

Mes turime įvairiausių rūšių meš, alaus ir degtines
Green ir John Streets
Telefonas 3-9658

Albert J. Bronsky Advokatas

LILLEY BLDG. Rooms 809-811
111 W. Main Street
Res. 4-0762 Office 3-1211

CAPOZZI Cleaners and Dyers

Ratėnė
69 Congress Avenue
Krautuvė
1 Clay Street
75 Congress Avenue
Telefonai: 3-1123, 3-1124

HATCHKISS STREET GARAGE

JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai:
Biznio Naugatuck 5727 Rezid. Woodbury 321-3

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET

Tai vieta, kur žmonės gauna sveltą, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIONAS
356 Park Street Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT

PAUL VISNIAUSKAS
31 Spring Street Tel. 8774

HARTFORD AVENUE RESTAURANT

Andrew Svirinas, sav.
36 HARTFORD AVENUE
Tel. 6639

A. VENSKŪNAS

Laidotuvių Direktorius
665 Stanley Street
Tel. 9-1702

WYOMING HARDWARE AND SPORTING GOODS

LIETUVIAI SAVININKAI
Viskas, kas žvejonei, medžioklei ir namams
7930 WYOMING AVENUE DEARBORN, MICH.

ACME PIE COMPANY

J. HOMCHIS, pres
PARENGIMAMS IR NAMŲ VAISEMS
Dideli ir maži pajai
Reikalaukite visose Detroito ir aplinkinių krautuvėse
2286 E. Milwaukee Detroit, II. Mich.

E. and B. WOODWARD DIST. CO.

LIGHT LAGER BEER
KASTANTAS YASBUTIS, SAV.
44 E. SAVANNAH Tel. Twinbrook 3-2700.1

PHILADELPHIA, PA. NATIONAL PRODUCTS CO.

HARRY A. CAPLEN
Alui pilstyti priemonės. Stiklai barui. Indai.
Šakutės ir šaukštai. Stiklai ir krėsiai.
Barų įrengimai.
109-113-115 NORTH 2nd ST.,

DAPSIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA
Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.
1327 W. SOMERSET STREET
Patogu privažuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių.

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

SONIA CAFE & RESTAURANT
SOPHIE MICH, sav.
LIKERIAIVYNAS-ALUS
9 S. Seventh Street Tel. Market 9916

BARTH'S CAFE
BALI RAMIEJUS BURZA, savininkas
3405 N. 2nd Street Telefonas NE 4-0465

GILLIS GELININKAS
PUIKIAUSIOS GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS
Telegramomis užsakymai visame pasaulyje
N. E. Cor. 2nd Street Tel. DE 4-6611

IŠPARDAVIMAS NUOSAVYBIŲ
Gražus taproom ir šokiai salė ir 3 butai
Garžas ir automobilių bižnis, einas per 30 metų
100 lotų Merchantville, N. J. Šalė golfo laukas
Nuosavybės East Brunswick, Middlesex County,
New Jersey valstybėje.
Vasarnamis prie jūros. 10 kambarių ir 2 maudynės.
3 Atlantic Ter., Cape May, N. J.

PRANAS LULEVICIUS
1949-57 N. FRONT ST. PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
VYNAI - LIKERIAI - ALUS
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvania's Universiteto

WILLIAM PASCHALL
Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphiaje.
Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams
ir kitoms vietoms.
718 CALLOWHILL STREET
Telefonas: Lombard 3-3144

GRUSH HOTEL AND BAR
ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

KROMETAL INC.
M. I. DUMSHA, pres.
S. DUMSHA, Treas. E. C. WASIKONIS, Sec.
Mūsų dirbtuvėje gaminami šie dalykai:
KRĖSLAI BARAMS, ĮVAIRIOS KĖDĖS,
BALDAI VIRTUVEI, ARBA DINETTE SETS,
MODERNŪS STALAI IR KITOKIOS RŪŠIES
NEDEGAMA MEDZIAGA
APTRAUKTI BALDAI
Mūsų gaminių kokybė žinoma visai Amerikai
Kreipkitės šiuo adresu:
KROMETAL, Inc.,
5013-17 MELROSE ST., PHILADELPHIA 37, PA.
Tel.: Cumberland 8-3300.

PASIMATYMAI WATERBURYJE

(Atkelta iš 2 pusl.)
1915 metais, jam esant klebonu jau New Britaine (ji nužudė du piešikai, kurių, kaip paskui paaiškėjo, būta lietuvių...). Prisimena ir kleboną kun. P. Saurusaitį, kuris buvęs truputį savotiškas. Bet kun. Valantiejus, be abejo, šioje parapijoje bus palikęs didžiausią sau paminklą ir net ne vieną! Pirmas paminklas — puošni bažnyčia. Antras — bene gražiausia ir didžiausia Amerikoje lietuvių parapijinė mokykla.
Mokykla, kaip ir visos čionykštės parapijinės mokyklos, lietuviškumo įskleptimui ir lietuviškos kalbos išlaikymui jaunuomenėje gal ne tiek daug duoda, kiek iš to tikisi Amerikos mokyklų tvarkos nepažįstantieji tautiečiai. Mokykloje ir auklėjimo programoje šios mokyklos, berods, turi galimybės daugiau dėmesio kreipti į religinio, negu į tautinio susipratimo auklėjimą.
Bet ši mokykla ir tautiškuo palaikymui atlieka labai daug. Nes ji yra ne tik mokykla, bet ir labai svarbus vietos tautinio gyvenimo židinys. Jos didelė salė yra puki susirinkimų ir kitokių parengimų vieta. Be to čia yra įrengta atitinkamos vietos, kur bent parapijos globoje organizuotasis jaunimas turi vietą susirinkti ir sportiškiems ir lietuviškoms meninėms pramogoms bei laiviniui. Taigi čia, taip sakant, po bažnyčios sparnu, yra susikūrus ir lietuviškas kultūrinis židinys, ne tik pamažu nykstantis senajai kartai, bet ir jos atžalynui — jaunimui.
Mokyklos pastatas, su įmūrytu Vyties ženklu virš svariųjų durų, savo dydžiu ir įrengimu prilygsta Lietuvos nepriklausomybės laikais statytoms geriausioms mokykloms. Ji gali būti ne tik waterburietis, bet ir apskritai Amerikos lietuvių pasididžiavimu, jų tautinio pajėgumo pavyzdžiu.
Kun. Valantiejus sako: — Kiekvienas lietuviškas tautiškas darbas man brangus ir visur bet visada jam pritariu, jį sveikinu ir, kiek galėdamas remiu. Tikėjimas ir tautiškas — du dalykai, kurių naudai aš draugauju su kiekvienu, kas juos ar bent kurį iš jų remia. Bet jeigu kas prieš bažnyčią ar tautos reikalus, tai kandau tam, kaip liūtas!
Žinoma, nenuostabu, jei bažnyčios atstovas kartais su mažesniu pastikėjimu pažįri į tuos, kurie bažnyčios reikalams kad ir ne priešingi, bet šaltesni, nei šlaip tautiniams reikalams...
„UZEIK PAZIŪRETI, NESIGAILĖSI!“
Vienas iš tu, kurie pareiškė „Darykite — paremsite“

Chicago Lietuvių Moterų Klubu valdyba ir jubiliejinių iškilmių rengėjos. Iš kairės sėdi: D. Kuraitienė, vicepirm., Marijona Rudienė, užrašų sekr. ir rengimo komisijos pirm., L. Vanagalienė, klubo pirm., O. Biežienė, išd. Stovi Felice Gilmore, fin. sekr., Aldona Venkus, A. Kaznauskienė, ko-pirm., J. Daužvardienė, garbės pirm., Blanche Kezes ir Lapinskienė. Šį sekmadienį, gegužės 16 d. Klubas minės 25 m. sukaktį. Iškilmės bus Shoreland viešbutyje, Chicagoje. (J. Urbono foto)

buvo ir J. Klika — žmogus, kurio Waterbury ligai ieškoti nereikia, nes jis ne tik ne iš mažųjų, bet ir beveik „visur esantis.“
— Aš, — sako, — ne rašytojas, ne kalbėtojas (čia ne visai tiesa, nes jis yra LVS parengimų vedėjas ir, sako, gana iškalbingai tas pareigas atlieka), iš viso ne iš didžiųjų veikėjų, bet žinau, kad kiekvienas savo dalį turi pridėti vienai ar kitaip. Dirbkite, darykite, rašykite, o mes, kurie to gal taip ir nemokam ir laiko neturim, doleriu padėsime... Užeik, pažūrėk, kaip dirbant, nesigailėsi!
482 Hamilton Ave., J. Klika namas ir vaivandenių bei kitokių gaivinantių gerimų dirbtuvė. Tai jo darbas šalia Real Estate bižnio.
— Žiūrėk, ar he svaru, ar ne gražu? Taip reikia ir geram bižniui ir geram vardui. Lietuviška dirbtuvė turi būti tokia, kad būtų ne gėda parodyti, ar ne tiesa?
— O ant tų laikraščių tai aš kai kada ir papykstu, bet tiek to: kaip sakai, reikia gi tiems žiburiams alyvos pilėti, kad neužgestų. Beatrice, paruošk čeki, Sakiau gi, kad parėmiau ir paremsiu!
Taip. Daugiausia šitokių lietuvių dėka tebežiba visi lietuviškumo žiburiai Amerikoje...
„KĄ PARDUODI?“
To paties J. Klika patariamas užsuku į vieną lietuvišką dirbtuvę. Pats savininkas prie darbo. Nugirdęs, kad noriu susipažinti, klausia:
— Ką parduodi?
— Geras žodžius! Atnešu linkėjimus nuo Vienybės!
— A, nuo Vienybės... Aną kartą daviau pagarsinimą, tai žadėjo jau ilgiau palikti ramybėje...
— Na, aš jūsų ramybę neišgal trukdyti. Pagarsinimas eina, viskas tvarkoj, o aš, va, naujas žmogus, tik kelios savaitės kaip Amerikoje, užėinu susipažinti, pamatyti, kaip gyvenat, kaip dirbat, ką galvojat...
— Tai dar naujas, iš Lietuvos? Malonu pažinti! Aš skaitau Vienybę, ačiū už linkėjimus, tik kad dabar toks laikas, sakau, negaliu paremti, gal vėliau kada...
— Nuraminu žmogų, kad apsilankymas iš redakcijos nebūtinai reikšia — tuojau trauk piniginę iš kišenės. Kalba nukrypta į tremtinių gyvenimą, kaip jiems padėti ir baigiasi žodžiais: „Ačiū, kad mūsų nepamirštat, nepamiršime ir mes jūsų...“
PAMOKSLAS
Vienas stambus krautuvininkas, irgi lyg ir norėdamas užbėgti už akių bet kokiai kalbai apie „parėmimą“, pasakė tikrą pamokslą visiems višumenininkams:

— Aš, — sako, — lietuviškų laikraščių beveik neskaityu: neturiu laiko ir nelabai paruošęs. Mano tėvas tuo daugiau užsimena. Ir aš priešingas visiems tiems veikėjams, kurie iš to sau gyvenimą daro. Jeigu aš kokiam nors reikalui turu duoti, tai tas ir turi nueiti tam reikalui. O dabar važinėja, renka aukas, laiko raštines — ar pačiam tikslui, kuriam renka daug lieka nuo tų važinėjimų ir tų raštinių, aš nežinau. Aš tik taip manau, kad jeigu kas rodo pasiaukojimą, tai tegu auksa, kiek gali, o kad iš kitų aukų sau pragyvenimą daryti, tai aš to nepripažįstu!
Iš visos tos kalbos atrodė, kad ji yra nukreipta į visas mūsų didesniausias organizacijas, plačiu mastu varančias pinigų kėlimą vieniems ar kitiems reikalams. Ar pamatuotas tas pamokslas?
— Tai tiesa, kad geriausia būtų, jei kiekvienas visuomenės sudėtas doleris nueitų tiesiai tam tikslui, kuriam duotas. Bet... Jeigu niekas neorganizuos, jei nebus jokių važinėjimų ir jokių raštinių tiems reikalams, tai ar pinigai patys plauks? Ar tas pat „pamokslininkas“ neparagintas, nepaprašytas, pasiūš bent dolerį tiems reikalams, kurių svarbumo jis kaip ir neginėja?
Panašu į tai, kad tikriausiai jis to nepadarys ir net nepagalvos apie tai. O kada kas

— O, jei taip, tai jau aišku, iš ko nesupratimas. Pas mus, gal Tamsta dar iš Lietuvos laikų prisiminsi, „dolerių medžioti“ visada reikė ne ką kita, kaip tik „skubėti kuo greičiausiai praturtėti.“ O laikraščiai, vien dolerius kas terenka, ar jau Tamstai atrodo, kad kas iš to praturtės? Juk visi laikraščiai ne iš dvasios šventos laikosi. Jei visuomenė juos nori turėti, tai visuomenė juos ir išlaiko. Be to nebūtų nei laikraščių, nei Atsiliepdamas į tai, dr. Devenis sako, kad laikraštį skaitytojai mielai remia, net ir be didelių prašymų ar kitokių viliojimų, jeigu jis iš savo pusės skaitytojams duos tai, ko jie tikisi. Dr. Devenio nuomone, gal tik komunistiški lietuvių kalba leidžiamieji laikraščiai savo skaitytojus maždaug patenkina. Tiesa, sako, jie ir „kaledoja“ pas skaitytojus labai uoliai, bet ir gauna, kadangi skaitytojai taip pat jaučiasi, kad gauna tai, ko nori. O visi kiti lietuviškieji laikraščiai Amerikoje, esą, nepatenkina savo skaitytojų. Jie, esą, daro, kaip blogas ūkininkas: nori išimti iš žemės kuo daugiausia derliaus, bet nenori dirvai duoti trąšų... Reikia, sako, pirma susirūpinti laikraščio turiniu, o tada parama savaime ateis. Be to, reikia stengtis tvarkytis komerciskai, o ne vien aukų žiūrėti.
Žinoma, galima smarkiai suabejoti, ar komunistiškų laikraščių kultūrinis lygis yra tiek aukštas, kad tai būtų vienintelis pavyzdys visiems lietuviškiems laikraščiams... Taip pat abejočiau, argi taip jau nematyti mūsų laikraščiuose pastangų tobulinti turinį. Bet tiesa yra tai, kad laikraštis turi stengtis skaitytoją sudominti ir duoti jo dvasiai ką ką daugiau, negu jis jau turi. Tiesa ir tai, kad laikraščiai reikia stengtis tvarkytis kuo daugiausiai ant komercinio pagrindo, o ne aukomis remtis. Gal tiesa ir tai, kad finansiskai kai kur dirva per daug jau išnaudota, reikia jai duoti „poilsio“ ir „trąšos“. Bet tam reikia jėgų ir ir ypą kapitalo, kitaip sakant, spaudos mecenatų... arba magnatų.

— O, jei taip, tai jau aišku, iš ko nesupratimas. Pas mus, gal Tamsta dar iš Lietuvos laikų prisiminsi, „dolerių medžioti“ visada reikė ne ką kita, kaip tik „skubėti kuo greičiausiai praturtėti.“ O laikraščiai, vien dolerius kas terenka, ar jau Tamstai atrodo, kad kas iš to praturtės? Juk visi laikraščiai ne iš dvasios šventos laikosi. Jei visuomenė juos nori turėti, tai visuomenė juos ir išlaiko. Be to nebūtų nei laikraščių, nei Atsiliepdamas į tai, dr. Devenis sako, kad laikraštį skaitytojai mielai remia, net ir be didelių prašymų ar kitokių viliojimų, jeigu jis iš savo pusės skaitytojams duos tai, ko jie tikisi. Dr. Devenio nuomone, gal tik komunistiški lietuvių kalba leidžiamieji laikraščiai savo skaitytojus maždaug patenkina. Tiesa, sako, jie ir „kaledoja“ pas skaitytojus labai uoliai, bet ir gauna, kadangi skaitytojai taip pat jaučiasi, kad gauna tai, ko nori. O visi kiti lietuviškieji laikraščiai Amerikoje, esą, nepatenkina savo skaitytojų. Jie, esą, daro, kaip blogas ūkininkas: nori išimti iš žemės kuo daugiausia derliaus, bet nenori dirvai duoti trąšų... Reikia, sako, pirma susirūpinti laikraščio turiniu, o tada parama savaime ateis. Be to, reikia stengtis tvarkytis komerciskai, o ne vien aukų žiūrėti.
Žinoma, galima smarkiai suabejoti, ar komunistiškų laikraščių kultūrinis lygis yra tiek aukštas, kad tai būtų vienintelis pavyzdys visiems lietuviškiems laikraščiams... Taip pat abejočiau, argi taip jau nematyti mūsų laikraščiuose pastangų tobulinti turinį. Bet tiesa yra tai, kad laikraštis turi stengtis skaitytoją sudominti ir duoti jo dvasiai ką ką daugiau, negu jis jau turi. Tiesa ir tai, kad laikraščiai reikia stengtis tvarkytis kuo daugiausiai ant komercinio pagrindo, o ne aukomis remtis. Gal tiesa ir tai, kad finansiskai kai kur dirva per daug jau išnaudota, reikia jai duoti „poilsio“ ir „trąšos“. Bet tam reikia jėgų ir ir ypą kapitalo, kitaip sakant, spaudos mecenatų... arba magnatų.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136
CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži poplyčia, erdvi salė su baru, pakeleiviams suteikiama na'vynė—viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirėmę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME
2016 E. ALLEGHENY AVE., PHILADELPHIA 34, PA
Tel.: GA 3-1411
Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus: Liudisio valandą pr ašomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.
FRANK A. BALIN
Laidotuvių Direktorius
(Kitą dalį šių pasimatymų įdėsim kitame numeryje.)

PHILADELPHIA, PA.
TRAUNS' CAFE
N. E. Cor. 16th and Spring Garden
Phone — Business LO7-8662, LO7-4967
Residence Cheltenham 2562
Spokas Electric
ELECTRICAL CONTRACTING RADIO REPAIRS
Refrigerators - Radios - Lamps
Amelia A. Spokas, Sav.
5021-23 Baltimore Avenue
Telefonas AL 4-5067

Leo and Vickie's Cafe
Leo ir Viktorija Kondrat, sav.
1700 S. Water Street
Tel. Howard 7043

Maloni lietuviška užeiga
VYNAS—LIKERIAI—ALUS
Joseph Kodes, Sav.
2553 North 2nd Street

WILLIAM VALAITIS
Visokerpias automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 0896

Lietuviškas Restoranas
Antanas Zvigaitis, sav.
Likeriai, Vynas ir Alus
5424-26 Woodland Avenue
Tel. Belgrade 6-5113

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Viktoras Mataitis, sav.
ALUS-VYNAS-LIKERIAI
3501 N. 2nd Street
Telefonas NE 4-1275

PETER DAVIDONIS
Vynai - likeriai - alus --
2327 Brown Street

FRANKFORD AV. CAFE
John Baldauonis, sav.
1700 Frankford Avenue

Lietuviška Užeiga
Antanas Miešis, sav.
2207 North 2nd Street

Lietuviška Užeiga
Juozas Valonas, sav.
5300 Tacony Street

A. KARVELIO UŽEIGA
Likeriai—Vynas—Alus
North East kampas
Frankford ir Girard Avenues

ANTHONY MARTIN
Restoranas ir Baras
3759 North 7th Street

VIENYBĖ MUMS RAŠO

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, New York
Evergreen 4-8662

Geležinkeliai

Kai pirmuoju geležinkelio Anglijoje pradėjo vaikščioti traukiniai, tai kai kurie tų laikų angliu parlamentu nariai labai rimtai buvo susirūpinę visuomenės saugumu. Girdi, nuo tokio greito traukinio eilimo, keleivis gali išsikraustyti iš proto...

Bet šiandien geležinkeliais yra apsvyruojamos visos žemės kamuošys. Ir nežiūrint daugybės autobusų ir oro susisiekimo linijų, geležinkeliai, kaip dar niekad praeityje, yra nepakeičiama žmonių susisiekimo priemonė.

Štai kodėl šiomis dienomis turėjęs vyktyti geležinkelio tarnautojų streikas, kurio buvo išvengta tik federalinės valdžios įsikišimo dėka, buvo toks pavojingas kraštui. Visas Amerikos ekonominis gyvenimas būtų buvęs paralyžuotas, jeigu laiku nebūtų išvengta šio streiko.

Nenuostaba, kad valdžia, pasinaudodama dar 1916 metais Kongreso išleistu įstatymu, nutarė geležinkelius perimti į savo kontrolę. Ir jeigu geležinkeliečių unijos vadai nebūtų pasiskubinę atsaukti streika, tai šiandien traukiniai judėjimą jau reguliuotų tam tikslui paruoštas armijos personalas.

Savaime suprantama, toks geležinkelio streikas nebūtų buvęs priimtinas ir visuomenės. Tokio streiko, kuris gresia visiems gyvybiniams krašto interesams, negalima toleruoti. Tai būtų tas pat, kaip streikuoti prieš save patį.

Todėl, mūsų manymu, Kongresas jau dabar turėtų daryti žygius, kad tokių streikų, ar grumojimų streikuoti, ateiityje nepasikartotų. Bet koks ginčas, kelias tarp geležinkelio kompanijų ir jų tarnautojų, privalo būti išspręstas be streiko, be sukėlimo pavojaus visuomenėi. Priešingu atveju, Amerikos geležinkeliai ligalinių turės atsukti į nuolatines valdžios kontrolę, kaip tai jau seniai yra įvykę visoje eilėje kitų valstybių.

Mano pastabos

Beveik kiekviename laiške, atėjusiame iš Lietuvos, randi pranešimų apie žmonių mirtis. Iš to galima spręsti, kad šiuo metu Lietuvoje mirtingumas nenormaliai pasokęs. Taip pat atrodo mums, kad dažnai mirtis žmogų ištinka nepamatuotomis aplinkybėmis. Pav., esu matęs vieną, peritą savaitę gautą iš Lietuvos laiška, kur buvo praneštos net šešių žmonių mirtys. Bet įdomu tai, jog kaip tyčia miršta kartu vyras su žmona. Tam laiške nepasakyta mirties priežastis, bet nurodoma, kad tai "pačia liga" mirę visi, apie kuriuos ten kalbama.

Sviesos tai "pačial ligal" suteikia Britanijos Lietuvis, Anglijos lietuvų laikraštis, pasakeles tikrų žinių iš bolševikų dabar vykdomų nužudymų, išvežtųjų ir sulminėjimų Lietuvoje. Šis laikraštis pateikia duomenis iš Alytaus apskr. Laikraščio žiniomis, per pirmuosius devesis metus šioje apskrityje bolševikai yra nužudę 16 žmonių, 26 išvežę į Rusijos gilumą ir 108 laiko suėmę.

Skelbdami šį bolševikų teroro aukų sąrašą, Britanijos Lietuvos rašo: "Šitokie bolševikinio teroro aukų sąrašai turi tarnauti ne vien informacijai! Kartu tai Lietuvos tautos kaltinamasis aktas Rusijos okupantams ir bolševizmui. Tai yra apeliacija į visą civilizuo-tąjį ir krikščioniškąjį pasaulį."

Vienas apaštalias Laisvėje jaučiasi gana drašus. Jis sako, kad prezidentas Trumanas daugiau kaip kiti prezidentai

Gerbiamas p. Redaktorau: Tamsta patalpina savo laikrašty Vienybė "Atvirą laiška Alenai Devenienei" su parašu A. Masulius, Vokietija.

Jame daromas man priekalstas, esą aš tyčia suvėlavusi memorandumo įteikimą kur reikia.

Jokio A. Masulio, kurs stovėtu arti Lietuvos politinių reikalų nepažistau ir laiške nenurodytas nei jo pilnas vardas, nei paduotas antraštas ir į anoniminis šmeižtus never-tėtu atsakinėti.

Bet kadangi tokių šmeižtu skelbimas spaudoje kenkia ne vien man asmeniškai, bet visoms istalgoms ir asmenims tiek daug manimi pasitikėju-siems ir taipogi bendrajai Lie-tuvos laisvinimo akcijai, todėl prašau patalpinti ši mano lai-šką.

Grįždama iš Europos informacinės medžiagos atsivežtau labai daug ir suteikiau jos dar daugiau Amerikos Lietuvų ir Amerikos Vyriausybės istal-goms.

Aš labai skubėjau. Faktas, kad vėlyvo rudens metu, kada dėl audrų daug kas atsikakė nuo kelionės lėktuvu, aš pakeičiau savo laivo bilietą lėktuviniu, rizikavau ir įsėdus į lėktuvą Frankfurte, Vokietija, lapkr. 8 d. jau kita rytą, aus-tant, buvau New Yorke, pasa-ko mano skubotuma. Dar prieš pasimatant su savaisiais visą medžiaga perdaviau į tikras rankas ir pranešiau tiems as-menims, kurie buvo man nuro-dyti.

Keista, kad visi kiti mano vežti dokumentai taip pat ne-dingo ir laiku pasiekė atatin-kamas istalgas.

Reikėtu p. Masuliuui suprast, kad kiekviena istalgą turi savo tvarką gautiems rā-mams priimti ir duoti jiems ei-ga, ypač UN istalgą, kurioje yra ir mums priešingai nusistatusių narių. Bet nežiū-rint to, genocido klausimas iškilo viešumon ir tuo būdu pastangos nebuvo veltui.

Be to, visa tai padariau ne iš tarnybinės pareigos, o iš savo geros valios, kaip Ame-rikos pilietė ir Lietuvos dukra. Būčiau neverta tų istalgų pasitikėjimo, jeigu gindamas nuo asmeninių man priekaiš-tų, leisčiau anoniminiu laišku

Atrodo, Dėdė Samas dėl to yra susirūpinęs...

VEL NAUJAS BILIUS DP ĮSILEISTI

Neseniai Senato Juridinė Komisija priėmė ir Senatui perdavė bilį, S2242, žinoma DP Act of 1948, kaip Wiley Bill, įrekorduota Senate Nr. 994.

Pagal šį sumanytą pirmoje eilėje būtų įleisti pilnas DP teises turįs asmenys, kuriuos globoja IRO, išskyrus tuos, kurie neleidžia man elti p. Masulio metodais.

Prašau priimti p. Redaktoriau, mano pagarbą,
Alena V. Deveniene.

MINETINOS SUKAKTYS

1920 m. gegužės 15 d. susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas.

1877 m. gegužės 15 d. Rytinėje Lietuvoje gimė Oskaras Milasius, išvykęs Lietuvos dainius, ilgokai gyvenęs ir 1939 m. miręs Prancūzijoje.

1563 m. gegužės 16 d. Ragalinėje mirė Martynas Mažvydas, išleidęs 1547 m. pirmąją lietuvišką knygą.

Vakar, šiandien ir rytas

V. TYSLIAVIENE

JUNGTINĖS EUROPOS VALSTYBĖS

Jungtinės Europos Valstybės — sena europiečių svajonė. Tam tikslui sukviestas kongresas Hagėje yra dar vienas bandymas sujungti Europos valstybes. Amerikiečių akimis žiūrint, tai būtų Europos išsigeibėjimas. Bet ar Europa jau tikrai yra pasirušiusi pastoviai taikai ir kūrybiniams gyvenimui, daliai padarys Hagėje vykstančio kongreso nuotalkos. Winston Churchill, formaliai atidarydamas tą kongresą, išsireiškė, kad savo laiku jis abejojęs, ar Jungtinių Europos Valstybių sąjūdžiui pritaartų Amerika. Bet ir jis nustebo, pamatęs, kiek šalininkų šiai idėjai čia esama.

Dar karo metu, kai Churchillas ir Rooseveltas buvo užsiėmę kitomis kombinacijomis, kal apie Europos federaciją nesvajojė nė dabartiniai ir Hagę suvažiavę valstybių delegatai, tai buvęs senatorius Burton K. Wheeler iš Montanā, jau tada kūrė Jungtines Europos Valstybes... Jis galvojo apie tokią pat federalinę valdžios sistemą, kurią dabar sudaro Jungtinės Amerikos Valstybės. Jungtinėms Tautoms besiskuriant, sen. Wheeler savo balsą dar labiau pakėlė, bet ir tada jo niekas neklausė. Sen. Wheeler, mat, buvo laikomas pirmo numerio izolacionistu.

Dabar jis turi nemažai pritarėjų. Jų tarpe — buvęs JAV prezidentas Herbert Hoover, James Farley, buv. kongr. narė Clare Boothe Luce, buv. karo sekretorius Robert Patterson ir visa eilė žinomų mokslininkų ir valstybininkų. Be to, balandžio mėnesį New Yorke įsi-

užimti (čia aiškiai rodomas palankumas tremtiniam iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ukrainos dalies ir kt.).

Atvykstantieji savo kvalifikacijomis turės atitikti bendrus JAV imigracijos istatymus, neturės ap sunkinti Amerikoje gyvenančių darbininkų nei pakeisti jų gyvenimo sąlygų.

Atvykstantieji per dvejis metus, pradant 1948 m. birželio 30 d., bus atleisti nuo mokesčių. Kas pusę metų per dvejis metus laiko turės pateikti DP komisijai savo gyvenimo Amerikoje raportą, kur dirba, kur gyvena ir t.t.

— Nepaisant komunistų teroro, pletinėje, amerikiečių kontroliuojamoje, Korejoje rinkimai praėjo sėkmingai.

— Dabartinė Japonijos okupacija Amerikai kaštuoja milijoną dolerių į dieną.

KAIP MAN ATRODO

Rašo V. Rastenis

Kieno smaigiamai Lietuvai būtų "geriau"? Sitaip, man atrodo, turėtų būti statomas klausimas, kils kalboms apie nacį ir bolševikų "gerumą" ar pavojingumą Lietuvai. Atsakymas tada priklausytų pagal skonį: kam kas geriau patinka — šilkinė ar kanapinė kilpa ant kaklo...

Naciai nesuskubo mūsų tautos pasmaugti ir, atrodo, nebeturės jau progos. Kaip ir per kiek laiko jie būtų mūsų pasmauge, galime tik spelioti.

O bolševikai ir vėl smaugia. Todėl suprantama, kad šiandien visa tauta šaukiasi pagalbos nuo dabartinio smaugimo, o ne nuo buvusio, nepasisekusio ir nebeįvengingo.

Bolševikai turi Sibira

Iš to kas buvo, vis dėlto galima susidaryti, jei ne galutinę išvadą, tai bent palyginimą.

Vokiečiai per trejus okupacijos metus išvežė prievartą ir Vokietija maždaug tiek pat lietuvių, kiek bolševikai per vienerius, tikriau sakant — per vieną 1941 metų birželio naktį.

Jeigu tada nebūtų kilęs karas tarp bolševikų ir nacų, tai per artimiausius tris mėnesius būtų buvę išvežta iš Lietuvos 700.000 žmonių, t. y. apie ketvirtadalį visų gyventojų. Tai ne spėjimas. Tam yra įrodymų. Čia pat Amerikoje yra liudininkai, per kuriuos rankas 1941 metų birželio 19 diena, t. y. vos tik išėjus iš Lietuvos traukiniams su keliomis dešimtimis tūkstančių tremtinių, parėjo telegrama iš Maskvos su įsakymais, kokia tvarka, kada, kiek ir kiek kartų turės suvaikšioti vagonai žmonių transportui ir rytus. Trečią dieną po tos telegramos kilo karas ir planas sugrivo. Bet iš jos nesunku buvo apskaičiuoti, kiek žmonių ir kada buvo suplanuota išvežti.

Išvežė vieni, išvežė kiti. Bet vokiečiai neturėjo Sibiro. Jie negalėjo nuvežti mūsų žmonių toliau, kaip nuo New Yorko iki Čikagos. Todėl vokiečių išvežimai priverčiamais darbams neatrodė tokie baisūs, kaip bolševikų. Čia ne taip toli. Buvo galima šlaip taip surašinėti ir net, pabėgus ar šlaip apgavus, grįžti. O iš Sibiro...

Vokiečių kalėjimai ir koncentracijos stovykos buvo baisios. Bet ir bolševikiškos ne geresnės. Gal naciai karą laimėję irgi būtų mus į Sibira grūdę? Gal būt... Bet kol kas je Sibiro neturėjo. O bolševikai jį turi ir dabar...

Kiek to džiaugsmo iš "kultūrinės laisvės"? Bolševikai kalėjimuose kaliniami duodavo kartais kopūstų sriubos. Kopūstai lietuviams beveik tautinis valgis... Bet mes tuos kopūstus vadindavom "Tautiniai savo forma, bet socialistiškai turiniu." Jie būdavo visiškai be riebalų ir atsiduodavo supuvusia rūgštim... Kopūstų tik išvaizda buvo kopūstiška ("tautinė"), bet skonis kuobauriasias ("socialistiškas"). Ir naudos iš jų ne-
daug; bet valgydavom, nes reikia gi kuo nors užkisti tūstumą. Pagaliau, bent spėjome, kad gal vis dar šiek tiek vitaminų yra, tai dantis ne taip greit imis byrėti...

Prašau socialistų neužsigauti dėl tų kopūstų skonį ir vertės pavadinimo "socialistiškais." Bolševikai, iš socialistų kilę, tik save tikrais socialistais vadinė, bet šodį labai mėgstą vartoti šį formulę "Tautinė savo forma, bet socialistine turiniu" bene paties Stalino yra kaip tik taikytą kultūrai, t. y., literatūrai, apskritai menui, mokslui...

Praktikoje tai išina štai kaip: visame kultūriname gyvenime bolševikai leidžia vadinamą tautinę formą, tai yra, kalbą ir šiek tiek tautinius pa-prociū, bet užtat reikalauja, kad turinys būtų, anot jų, "socialistiškas", reikiška — bolševikiškas.

Kas iš to išina? Ogi toki patys kalėjimiški kopūstai... Slykštu.

Naciai gal būtų nieko neleidę?

Galima spėti, kad karą laimėję naciai būtų visai užgniauzę lietuvišką kultūrinį pasireiškimą. Bet kol kas jie to nesugebėjo ar neišdriso padaryti.

Nors griežtai cenzūrojami, lietuviški laikraščiai vokiečių laikais turėdavo istisus puslapius, skirtus lietuviškos kultūros reikalams. Juose, palyginti, plačiai ir gana laisvai būdavo nagrinėjami ir diskutuojami tie reikalai.

Labai griežtai vokiečių kontroliuojamose radioje programose būdavo kalbų, vaidinimų, koncertų ir deklamacijų, kur buvo pilna net menkai užmasukuotos tautos laisvės šauksmo. Pavyzdžiui, "Tėvynės garsų" valandos, vaidinimai atvaizduojantieji dr. J. Šliūpo, kun. Burbos veiklą Amerikoje, V. Kudirkos, J. Basanavičiaus gyvenimą, nekaltant apie neva senoviskomis istorinėmis temomis vaidinimus, kuriuose kiekvienas sakynys būdavo pilnas lietuviško patriotizmo skatinimo.

Nereikia manyti, kad vokiečiai norėjo visiškai leisti. Bet jie nesugebėjo neleisti. Tie, kurie tai darė, mokėjo juos apgauti. Tai buvo savo rūšies sportas — "prašmugeliuoti" ką nors lietuviška, patriotiška viešai, po vokiečių cenzoriaus nosim! Bet tas sportas buvo galimas, prieinamas. Pabandyk tą padaryti pas bolševikus!

Zinoma, karą laimėję, vokiečiai gal visa tai būtų stipriau suėmė ir užgniauzė. Gal jie nebėbėtų leidę lietuviškos kultūros nei turinio, nei formos... Gal būt...

Bolševikai irgi tik okupantai

Ir bolševikai dar nesugeba šiandien visiškai išnaikinti lietuviškos kultūros tautinio turinio pėdsakų. Komunistinės propagandinės "literatūros" įjuron jie dar jaučiasi priversti išlaikyti ir tikros lietuviškos tautinės literatūros lašelį. Nes ir jie dar nesijaučia galutinai laimėję, ir jie dar tik okupantai.

Jie leido ne tik aprankiotus Maironio eilėraščius, Duonelaičio "Metus", jie 1945 metų rudenį leido ir K. Borutos "Bal-taragiua malūna" — puikią lietuvišką, tikrai tautinę legendą iš 19-to šimtmečio Lietuvos gyvenimo, Duonelaičio, Maironis senai kapuose, o K. Boruta jau Sibire... Žinos jis daugiau, "buržuaziniams puvesiais pri-švinkusiomis praieities temomis maskuotis ir nusigręžti nuo žygiuojančio naujo liaudies gyvenimo!"

Tokie Maironio, Duonelaičio leidiniai, tokia K. Borutos knyga — irgi yra gal ten pasilikusių mūsų kultūros kovotojų sportas: padaryti dar ką nors tikrai lietuviška po pat bolševikiško poltruko nosim! Bet, kaip Borutos, Jokubėno, Lukauskaitės ir kitų pavyzdžiai rodo, tai žiauriai pavojingas sportas.

Kas gi lieka? Ogi tik tie šlykštūs "kalėjimiški kopūstai" — kultūra, tautinė savo forma, bet "socialistine" savo turiniu... Matinasi tuo kultūrinio maistu žmonės, kaip kaliniai supuvusias kopūstas, bent tikėdami, kad gal tai nors kiek gelbės nuo per greito "dantu išbirėjimo"... Bet ar il-gam?

Kilpa ant kaklo vis vien pasileka kilpa. Argi svarbu bu-dello vardas?

ATSIUSTA PAMINĖTI

Lietuvos Rašytojų Sąjūdžio ir žymiuųjų kelytojų pavyzdiniai raštai, Tvarkė B. Babrauskas, išleido Atžalynas Vokietijoje.

Likimo kelio. Aliūs Rūtos-Nakaitės pirmosios novelės. Leidėjas — Atžalynas.

Lietuva, šalis mano bran-gioji. Albumas. Tekstai taip pat ir angliškai. Puošni dorna. Išleistas Atžalyno.

PETRAS TARULIS

Kunigo Mamerto pamokslas

(Tėsinys)

— Kur jis? — visus esančius savo balsu priversdamas sudrebėti paklausė kunigas Mamertas. Ir juos visus permėtė savo lyg priekštaujančiu žvilgsniu.

Jis pats paėmė pagaliau įžeibta rūkstanti žibintą ir priešaky visų nuėjo į pašūre, kur buvo laikomi vežimai, pakinktai ir ant sienų gražiai suraitytos kabojo lynos ir virvės. Prietemoje silpnai, pro aprūkusių stiklus, žibinto spindulių puokštėms išgrieblant iš patamiso atskirus daiktus: senus, sukrypusius ratus, arklių prakaitu stipriai dvokiančius pakinktus kamanas ir pilną senų geizgalių dėžę, jie pamatė savo paprastumu šiurpų vaizdą. Ant apdulėjusios, voratinkliais apipintos balkelės kabojo pasikorės Anokas, Galvos, kuri tarytum neišpasakytai pavargus, buvo abejingai nusvirus šalin, šešėlyje nesimatė, tik kabojo tiesios, rodos, tokios nekalto, likimui pasidavusios kojos. Kojų letenos, kaip iš dirvos tik ką išrautos ropės, styrėjo žemėtos, pamėlynavusios.

Apstulbo kunigas Mamertas. Apstulbo visi. Niekas vieną minutę nekusterėjo. Kunigas Mamertas, kuris taip baisiai buvo ištūžęs, savo visu pajėgumu įsibėgėjęs, dabar atsitrengė į pašūres pelėsius dvokiančių prietaimų.

Kunigas Mamertas pajudėjo, perstatė kojas, kaip ir jos būtų nutirpusios, norėjo pakelti žibintą aukštyn, pažvelgti į kabančią ant kažkokio virvagalio Anokią, bet vėl ryžtingai nuleido žibintą žemyn, be jokios prasmės ir reikalo gerai klaidžiojančiu žvilgsniu visą pašūrę, gal norėdamas palikti visą vaizdą savo atminty.

Kai kunigas Mamertas, palikęs žibintą ir visus susirinkusius, apėjo pašūrę, tenai tuoj jau prasidėjo klegesys. Kažkokia moterė ėmė vis kartoti:

— Jėzau-Marija, Jėzau Marija!...

O vyršikas balsas pakuždom, bet piktai subarė:

— Tylėk, ožka!...

Ir moterėlė nutilo. Tik jos lūpos vis dar tebevirpėjo tuos pačius žodžius jau be garso atkakliai tardamos:

— Jėzau Marija, Juozapai Šventas...

Užpakaly visų, prie nieko neprisiliesdamas, nėjusiomis, kaip šešėmis, atsirado visai tylus ir visai ramus totoris ir nykiai pasivietė savo balta barzda ir mažom vis piktai žybciojančiomis akim. Nieko nepasakė, nieko neklausė. Žiūrėjo taip šaltai ir abejingai, kad atrodo: lyg jau čia eidamas jis viską būtų žinojęs.

Pastovėjo. Paskui išėjo.

Tuojuo pašūrėje atsirado bažnytikaimio stalius Micalica, ilgai gyvenęs Rygoje. O netrukus pravertose duryse pasirodė dar Caro Aleksandro Trečiojo paskirtas į bažnytikaimį tvarkos pridaboti urinadininkas. Jis rimtai pasuko vieną rudą usą, pasuko kitą ir tuojuo pasireiškė visa Rusijos Caro valdžios didybė.

Stalius atsinešė kreivas kopėčias ir ėmė tvarkytis. Jis jautėsi taip pat viršininkas ir nedelsdamas įsakė nereikalingiems pasišalinėti. Jis, tas Micalica, turėdamas progą įrodyti savo įgudimą, sumanumą ir mokėjimą visokiems gyvenimo atvejais susitvarkyti, buvo savo vertės nusimanymo pilnas ir išdidus.

Kunigas Mamertas tamsoje grįžęs į tą patį vaigomąjį, didžiulį kambarį visoje klebonijoje ir vienas pasilikęs užtrenkė duris. Garšiai nusšnirkstė, plaštaku perbraukė per rasojusią šaltu prakaitu kaktą ir lėtai, tarytum apgalvodamas kiekvieną žingsnį ėmė vaikščioti įstrižai kambari, nejuočiomis suradęs ilgiausią kelią nuo vieno kampo lig kito.

Klebonijos koridorium bėgėjo basos kojos. Trankėsi ir girgždėjo durys. Kažkas kažką pašnibždom saukė ir taip pat tyliai barė. Niekas neišdriso prisitrinti prie klebono durų. Užtrenktos durys kietai saugojo kunigo Mamerto vienumą.

Jam buvo kartu gerklėje. Buvo sumanęs išgerti iš tebestovinčio ant stalo, dar nenunešto grafino, stiklėlį degtinės. Bet numojo ranką ir nusigrįžęs vėl ėmė vaikščioti. Mintys, kaip paukščių pulkas, į kurį medžiotojas iššovė, išsisklaidė, pakriko. Tik prieš keletą valandų kunigas Mamertas jautė, kad jam viskas suderinta, aišku, Dabar vis galvojo, ir vis nežinojo nuo ko pradėti. Jis sustodavo, ilgai žiūrėjo į vieną tašką, paskui vėl ėjo...

— Kas gi atsitiko? Ar kas nepaprasta? Na, kas čia ypatinga! Bet...

Ir vis jo mintys grįždavo prie Anioke. Prieš jo akis, kaip gyvas atsistodavo, lig paskutinei valandai nepažintas, rodos, toks paprastas, nesudėtingas, bet savo paprastumu vis dėlto paslaptingas žmogus. Žmogus, kaip visi, kaip simtai kitų. Ir tuo baisiau, kad niekas, ypač jis pats nematė ir nepastebėjo paskui jį sekusios iš pasalių tykojusios nelaimės.

Viena buvo tikra, kad kunigas Mamertas negalėjo atsikratyti jausmo, jog jis kažkaip nusikalto tam bernui.

— Kaip nusikalto? Nesąmonė! Argi todėl jis buvo kaltas, kad Aniokas turėjo prastą vaigą, nuolatini lig paskutiniui jėgų įtempimo darba ir nieko savo kurčiame gyvenime daugiau neturėjo, kaip tik tą vieną darbą jam, kunigui Mamertui, kad jis, kunigas Mamertas, būtų sotus, patenkintas, nerūpestingas svečius priminėtų. Ne!

— O vis dėlto? Tikrai: jis daugiau kaltas!

Bet tuo tarpu jis nerado reikalingo žodžio apibūdinti savo šaltą egoizmą, nenorą žinoti ir suprasti — kuo tas žmogus, arti jo esąs, nuo jo priklausęs, iš jo vieno pageibos ir paguodos galis susilaukė, — kuo jis gyvena ir kaip gyvena? Kunigas Mamertas dar iš žalios jaunystės atsinešė lig šiai dienai nuolatini abejoniškus jausmus, kad visais atvejais, kada žmonės jam kažką padarydavo, — čia būdavo daug ir jo paties kaltės.

(Bus daugiau)

Kai Budapestas šventė Gegužės Firmą, tai vengrai bandė lyoti iš Voice of America, kuris radijo bangomis juos pasiekia ir per geležinę uždangą.

Nuotrupos iš tremtinių gyvenimo

(Rašo Vienybės bendra darbis Vokietijoje)

Pasiklausius po tremtinių padangę, dažnai išgirsti juos pasakojant, kad sapnavę baisius sapnus apie Lietuvioje likusius jų artimuosius. Žinoma, iš pradžių niekas nekreipė dėmesio. Sapnas sapnu ir pasilieka. Išvarginti žmonijai nervai, rūpestis ir sielojimas apie Tėvynėje likusius, duoda pagrindą įvairiems sapnams susidaryti.

Gyvenant tremtinių tarpe teko pastebėti, kad kai kuriems tokie sapnai buvę reikšmingi. Štai, mūsų stovyklos viena moterėlė sapnavo apie savo namus. Trobesiai dega, o paliai klomija guli negyvas jos brolis. Iš Lietuvos išvykdamas paliko gyvą brolių ir sveikus namus. Po kurio laiko gavo iš Lietuvos laišką su žinia, kad namai sudegė ir brolis miręs. Sapnas išsipildė.

Kitas tremtinis irgi prisapnavo bausių sapnų apie savo gimines. Žmogus inteligentas, ir sapnus netiki, bet vis dėlto tokie sapnai veikia jį. Po kurio laiko randa laikraščiuose žinutę, kad viena pavasarį tartina mirtimi Lietuvoje mirė dvi jo giminaitės. Ir daugiau pasitaiko panašių sapnų išsipildymų.

Kažkaip keistai atrodo. Mūsų stovyklos buvusieji tremtiniai, grįžę į Lietuvą, iš pradžių dažnai parašydavo laiškus stovykloje pasilikusiems savo pažįstamiems. Tačiau neligai taip truko. Po kurio laiko dingio jų laiškeliai ir stovykla. Likusieji stovykloje sau galvas, kas čia galėtų būti kaltas: ar grįžusieji taip greit juos užmiršo, ar jiems pradėjo drausti susirašinėti su likusiais, ar kas kita su jais atsitiko.

Dažname iš Lietuvos laiške randi žinių apie mirusius giminaitinius ar pažįstamus. Kartą pastebėjau, kad iš mūsų stovyklą atėjo trys laiškeliai iš Lietuvos. Tiek daug iš karto tai retas atsitiktimas. Užėmė ir vieną baraką ir randu susirinkusius ir krūvą visas tris laiškus gavėjams. Visų verkia. Pasirodo, visuose trijuose laiškuose parašyta, kad yra mirę iš jų Lietuvoje likusių artimųjų.

Kartą mūsų stovyklą aplankė sovietų repatriacijos reikalams paskirti karininkai: lietuvius majoras, estas pulkininkas ir rusas politrukas. Matyt, kad ir sovietų karininkai ne rusai labai bijo rusų. Jo akivaizdoje jie pasidaro beveik be žado. Mūsų stovyklos estai tremtiniai pažino sąvąję istą. Jis Estijos nepriklausomybės laikais tarnavo Estijos kariuomenėje viršila. Pasirodo, dabar už uoliją tarnavęs sovietams gerokai pakilęs, net pulkininko laipsnį gavęs.

Viena mūsų stovyklos moterėlė gavo laišką iš savo vyro Lietuvoje. Dėl neišskios nedarbingų tremtinių atėitės moterėlė panoro grįžti į Lietuvą pas savo vyrą, bet sutiko kliūčių. Turėdamas paugusius vaikus po 13-15 metų amžiaus. Šie nesutinka su motina grįžti į Lietuvą. Bijo, kad užaugusiems ir metus teks tarnauti sovietų kariuomenėje, atsidurti Sibire ar šiaurėje, o gal ir kalėjimuose ar koncentraciniuose stovyklose. Jie dar atsimena, kaip 1940-1941 m. nemaža 10-13 metų vaikų sėdėdavo bolševikų kalėjimuose kaip politiniai nusikaltėliai.

Ar tu nori grįžti į Lietuvą? — Bijau. Mane rusai suaudys.

SVEIKATA IR MEDICINA

KAS GI TAS MIKROSKOPAS ?

Rašo dr. med. V. Paprockas

Gamtai pažinti ir jos paslaptims išaiškinti prieš trejus šimtus metų buvo išrastas padidinamųjų stiklų įtaisas — mikroskopas. Po to kai pirmą kartą buvo pažiūrėta pro jį į biusą, samanas ir vandens lašėlį, — žaibo greitumu pasklido žinia, kad atidengtas naujas pasaulis — mikrokosmos.

Prileiskime, jog mėnuly gyvena žmonės, iš kurio žiūrint mūsų žemė panaši į padengtą lopais svėdinį. Prileiskime, kad vienas mėnulio gyventojas pasiryžo mus aplankyti. Pasiekęs tam tikrą nuotolį, mūsų drąsuolis pamatys vandenynus ir žemynus. Nusileidęs dar žemiau, jis matys, kad vandenynai mėlynos spalvos, o salos — žalios. Dar vėliau jis pastebės kalnus, upes, miškus ir laukus. Nusileidęs maždaug iki vienos mylios aukščio jis atskirs tiltus, geležinkelius ir sauskelius. Priartėjęs per du šimtus jardų jis matys judančius daiktus ir nusileidęs... Brooklyne jis sutiks automobilius, baltus ir juodus žmones, šunis, kates, žvirblius, ir stebės įvairaus aukščio namus su langais ir durimis. Bet kas yra tuose namuose, kur ir kokie smulkūs daiktai tuose pastatuose sūdeliuoti, — jis nematys ir nežinos, nes nelabai kas jį neprašytą galei norės įsileisti.

Panašiai pergyvena tas, kuris pirmą kartą pradeda tyrinėti mikrokosmos. Stirindami mikroskopinius, mes tartum tas iš mėnulio keliautojas kas kartą geriau įsižiūrinėję mikroskopinį pasaulį. Bet ir ši iš-rasta nematomo pasaulio tyrinėjimams akis — mikroskopas — turi savo ribas, už kurių slepiasi, panašiai kaip už namų sienų, dar daug mums niekad nematyti ir nesuprantamų dalykų.

Žiūrint per mikroskopą mūsų akis išrodo kaip stiklinės katėdos bokštas, meniška nusagstyta apvaliais skrituliais. Pienas nebus paprastas baltas skystimas, bet milijonai plaukiojančių sidabrinų riebalų lašelių ir baltymų kruopelyčių. Pelėsiai arba supuvę vaisiai atrodoys ištūžusia mur-

zina mase, išmestina į šiukšlų dėžę, bet darželis augančių įvairių gražių augalų. Vora bus panašus į milžinišką krabą, o jo koja — lyg laukinės katės plaukais apžėlus letena su dviem ilgais, atšiauriais nagais. Padėtas po padidinamais stiklais mažas kirminukas bus panašus į pasakiškąjį slibiną.

Žiūrėdami į musės koją, matysime spiečius knibždančių blusų, kurios savo išvaizda skirtingos nuo mūsų pažįstamų parazitų. Tos blusos vadinamos bacilomis. Leisdami musėms skraidyti gyvenamuose namuose, mes sudarome joms galimumą pasėti milijonus tų blusų, kurios nurytos ir prisivėsčiusios žarnos dažnai sugraūžia žmogų ir jam mirus paverčia kūną į "duikės, iš kurių jis buvo kilęs".

Paimate iš sugedusio danties sėlių lašę matysime panašius ir gražius judančius padarus, kuriuos veikiant, žmogus iš skausmo neranda sau vietos. Choleros ligą sukeltantįjį vibrioną išrodo kaip frankfurter dešrelės su viena-mis gale prisegtų siūlu. Vidurių šiltinės gį bakterijos mažai kuo skiriasi nuo lakstančių simtakojų. Žmogaus skonio organas panašus į sultingą svogūną, o žarnos sienelės gabalukas — į tankų mišką, apžėlusį medžiūnais, krūmais ir samanomis. Sužinosime, kad voratinklis, o taip pat ir natūralaus šilko siūlas tvirtas todėl, kad sudarytas iš kelių šimtų siūlelių, gį patį vorą matysime turint aštuonias akis.

Ištisras karo laivyno eskadras, lydymas povandeninių laivų ir lėktuvnešių ir įvairiomis kryptimis judančias, matysime vandens lašelyje, nulašintame iš indo, kuriame yra laikomos jūsus nukintios, mėgiamos gėlės.

Žodžiu, mikroskopas atidengė naują pasaulį. Pasaulį, išpuoštą palmėmis, miškais, pasakiškomis pilimis ir apgyvendintą būtybėmis, kurios panašiai kaip ir mes, dauginasi, kovoja ir miršta.

VELIONIO KOMP. J. GRUODŽIO KŪRYBA

Spauda pranešė, jog neseniai mirė komp. Juozas Gruodis, paskutiniaisiais laikais gyvenęs Kaune. Velionis buvo vienas žymiųjų kompozitorių, kuris naujoviška forma sukūrė nemažą kūrinių. Ypač jis mėgo solio fortepionui, ir jų daug prirašė.

Dainininkų buvo mėgiamos Aguonėlės, Visur Tyla, Burtai, Chėruai paliko popularius Tėve mūsų, Zvejai ir eilę kitų. Baletas Kastytis ir Jūratė buvo Valstybiniam Teatre ne kartą štatomas. Nemažai parašė ir išleido fortepionui mažesnių ir didesnių kūrinių. Turėjo puikų pasisekimą jo simfoniniai kūriniai, o taip pat ir

kameriniai (sonatos smulkui su pianu, celo su pianu, pianu). Jo kūryba buvo kiek Čaikovskio itakoje su priemaļa naujoviško impresionizmo ir ekspresionizmo. Šiaip bendra jo kūrybos nuotaka romantiška. Neteko matyti jo vėlesnių kūrinių, bet sunku pasakyti, kokio pusėn vėliau pasuko. Jis yra vienas tų, kuris po Čiurlionies instrumentalius muzikos testė toje srityje pradėtą darbą toliau, dar labiau jį plesdamas.

Buvo 3 metus Kaune Valstybinės Operos dirigentas, daugiau kaip 10 metų Kauno Valst. Konservatorijos direktorius ir kelio metai metų jo kompozicijos klasės mokytoju ir vėliau buvo pakeltas profesorium. Kaip mokytojas buvo gabus. Išleido eilę gabių, jaunosių kartos kompozitorių: A. Račiną, J. Nabažą, J. Pakalniką, J. Novakauską ir eilę kitų. Šie suminėjie kompozitoriai jau susėdo parašyti operų, simfonijų, baletų.

J. Gruodžio asmeny lietuvių tauta neteko vieno iš žymiųjų kompozitorių. Jis mirė, bet jo kūryba lieka gyva. Ims nemažai laiko iki tauta pribręs muzikos kultūroje, kad visa velionies kūryba būtų tinkamai sugrumpuluota, nes kai kuriais kūriniais buvo gerokai praaugęs mūsų tautos muzikalinis išsivystymas.

Tai buvo tikras menininkas, kuris dirbo šūku — menas menai. Amerikos lietuvių muzikos žmonės liūdi, netekę šio žymaus mūsų tautinės sielos skaidrintoją.

J. Žilėvičius, L. M.

— Gegužės 12 d. sukako 10 m., kai mirė žinomas teisininkas prof. P. Leonas.

Paremkime savus rašytojus tremtyje

Neseniai rašytojas dr. Vydyūnas tremtyje (Vokietijoje) atšventė savo amžiaus 80 metų sukaktį. Tą didįjį Lietuvos vyrą gražiai pagerbė ano krašto lietuviškieji laikraščiai, jo garbei buvo susaukti susirinkimai, kur su meile ir pagarba visi minėjo Jubilauto gyvenimą, raštus, darbus ir kentėjimus, kuriuos jis paaukojo Lietuvos laisvei.

Taip pat gražiai dr. Vydyūną pagerbė ir Amerikos lietuvių. Šalia jautrių straipsnių laikraščiuose atsirado ir geraširdžių žmonių, kurie, tarpininkaujant Amerikos Lietuvių Rašytojų Draugijai, Vokietijoje vargstantį senelį Vydyūną sušelpė dar ir maisto bei kitokių siuntiniais.

Nuoširdžiai dėkodama šiems geradarėms JAV Lietuvių Rašytojų Draugija skelbia ir jų vardus. Štai tie dosnieji geraširdžiai: M. Stulginiskis (Waukegan, Ill.), J. Endziulis (Chicago, Ill.), Sea Gull Shipping Co. (Brooklyn, N. Y.), A. J. Jukubaitis (So. Boston, Mass.), T. Slapšys (Richmond, N. Y.), E. Witt-Vitkusienė (Teaneck, N. J.) ir A. Norušis (Chicago, Ill.)

Ta proga norim visiems priminti, kad Vokietijoje padauja ir visaiip vargsta dar nemažas būrys ir kitų Lietuvos rašytojų. Daugelis jų ten gyvena su šeimomis, net mažais vaikais. Savo raštų lietuviškai patriotiškoms mintimis jie daug yra užspelnę mūsų tėvnei bei jos laisvei. Daugelį jų persekiojo rusiškieji ir vokiškieji pavergėjai. Ne vienas dėl to šian-

"GASTROLES"

Schwabeischs Gmuend, Vokietija. — Čionykštė stovykla aplankė politrukas Čepas. Jis atvyko mūsų raginti grįžti į tarybinę Lietuvą. Jo kreipimasis ir mus gimtąja kalba taip įelektrino gana gausią auditoriją, kad ji netrukus virsto sirsūjų lizdu. Vargšas politrukas Čepas su savo "angelu sargu" antru leitenantu rusu iš to viso vos gyvi paspruko.

Maža ką jis kalbėjo, tik paskaityt iš tarybinės spaudos "laisvą iš laisvųjų" kraštų, kur visi nepaprastai laukia... Kada buvo paklaustas, kodėl buvo vežami 1941 m. į Sibirį vaikai ir seneliai, kurie negalėjo kenkti tarybinei santarkei, vargšelis visiškai sumišo. Minia pradėjo šaukti: "išdavikai!" "Muravlovo broliis," "Lietuvių tautos igama" ir t.t. "Repatriacijos misijos" atstovai ėmė trauktis link durų, su savim išsinešdami didžiulį gielbę "tarybinės spaudos". Juo du lydėjo JAV armijos vienas karininkas.

Jei ne Amerikos karininkas, būtų liūdnai politrukams pasibaigę. O dabar pabaiga buvo tokia: spaudą minia išmetė iš politruko Čepo rankų ir ji greitai sullepsnojį kareivinių aikštėje, o politruko ruso vienas aukšinis antpetis liko kažin kurios senos moterėlės rankose. Moterys veržėsi su iškeistomis kėdėmis ir politrukas, kurie nepaprastai greit movė Labiausiai pasireiškė senos moterys: virpėdamos iš susijaudinimo, pilnomis asarų akimis, jos rėkė — meigi, išdavike, parsidavėli ir t.t. M. V. Mingėla.

Motery Pasaulis

TĖVAI IR JŲ VAIKAI

Girdėti nusiskundžiant tėvus, jog dažnai jų vaikai negeri, nepaklusūs, netvarkingi ir pan. Nusiskundžia ir vaikai: tėvai per daug iš jų reikalauja, verzo laisvę, be reikalo bara. Kur to viso priežastis?

Visų tėvų didžiausias troškimas matyti savo vaikus mandagius, padariusius ir klusnius. Svarbu, kad šiuo dorybių laikytųsi ne vien tėvai, bet ir svetimųjų atžvilgiai. Kultūringai išauklėti vaikai yra tėvų džiaugsmas ir garbė.

Ar abu tėvai turi dalyvauti vaiko auklėjime? Kam gi tenka pagrindinė atsakomybė už vaiko auklėjimą: motinai, tėvui, ar abiem?

Suprantama, kad abiejų tėvų pareiga vaiko auklėti, rodyti jam pavyzdį ir jame ugdyti žmoniškąsias savybes. Vaikai iš pat mažumės, būdami tėvų namuose, įgauna pagrindinę auklėjimo liniją. Kaip vaikai auklėjami tada, tokie jie links suaugę.

Svarbiausia ir atsakomybė yra motinai. Motinos imasi vaiko auklėjimo nuo pat jų gyvenimo pradžios. Jos budi, tarytum sargybiniui, saugodamos kiekvieną jų žingsnį, vairuodamos kasdieną geresnėn kryptin, stebi jų išmintį, būdą, gabumus ir t. t.

Kitos motinos mažai tekreipia dėmesio ir vaikų auklėjimą, teisingai, kad per daug yra užimtos savo kasdieniniais darbais, girdi, mažai laiko lieka vaikų priežiūrai. Trečios gi motinos sako: kam vaikus per daug varžyti — juk jie vaikai, kai užaugs, tuomet ir išmoks.

Tai visai netiesa. Daug sunkiau užaugusi vaiką mokytį mandagumo ir tvarkos. Paauget vaikai jau turi savo mintis ir norus. Ir jeigu tėvai ar sveitimi, pamatę ką negerai darant, pasako ar pamoko, tuomet jau jie atsikalbinėja, sakydami, kad taip pirma nebuvu, o kam gi dabar to reikia.

Tėvas per dienas būna užimtas darbu ar kitais reikalais, o laisvu laiku nori pailsėti, ar panašiai. Todėl motina yra šeimos židynis — vairas, kuria kryptimi ji pasuks, į tą pusę šeima nuvažiuos.

Nelauk ir nesakyk: kad vaikai užaugs ir patys išmoks. Tuomet jau ne laikas. Pratink vaikus nuo mažumės paklusnumo, švaros ir tvarkos, o tuomet nei motinai, nei vaikams nebus per sunku. Pav. nesūnuku yra įpratinti vaikus laikyti švarias rankas, ypatingai valgant, žaidžiant, o paskui ir skaltant. Paaugetus pratink tvarkos: pasidėti savo žaisliukus ir kitokius dalykėlius, kurie jiems priklauso, į vietą, o nepalikti juos po kojų ar kur nors lauke.

Pratink nusirengiant pasidėti savo batelius į vietą, nep-

likti juos išmėtytus po kambarius. Rūbelius turi pasidėti ar pakabinti gražiai, kad iš ryto juos rastų vietoje ir nesuglamžytus. Pratink vaikus nuo mažumės esantys nešvarias kojas prie durų, neeiti purviniais bateliais į vidų, nevaikšioti po kambarius ir nelaiptuoti ant baldų. Tuomet ir motinoms nebus tokie sunkūs namų darbai.

Jeigu tėvai nori, kad jų vaikai būtų geri, paklusnūs ir mandagūs, tai pirmiausia jie turi būti tokie savo vaikams, būtent, būti jiems kelrodžiu ir vesti tiesiu ir lygiu keliu. Tėvai visuomet turi būti linksni ir patenkinti savo vaikais, nerodyti jiems savo pykčio ar savo asmeninių nepasisekimų. Tėvai neturi savo vaikus mušti ar bausti už kiekvieną menkniekį, nes tai daugiausia būna ne vaikų kaltė. Tiesa, vaikai klaidų padaro, ir kodėl? Todėl, kad jie vaikai: jie to nežino, nesupranta.

Nei mušimas, nei baudimas nieko nepagalbės, padės tėvų geras ir pamokantis žodis. Reikia vaikams išaiškinti, kad jie ne tik žinotų, bet ir suprastų kodėl turi būti daroma taip, o ne kitaip. Ir kuomet vaikai žinos tai, tuomet ateityje jie vengs ir saugosis tų klaidų. Tėvai visuomet turi kreipti dėmesį savo vaikams, žinoti ir matyti, ką jie daro, kur eina, kuomet grįžta ir su kuo draugauja. Tėvai turi su vaikais būti draugiški, kalbėti su jais gražiai, nerėkaujant, neišjuokiant, kad tuo būdu vaikai žinotų, kad jie turi namuose ne tik tėvus, bet ir draugus, kur jie be jokios baimės galės pasisakyti visa kas giūdi jų jaunose širdyse, žinoti, kad jie gaus suraminimą ir patarimus, ir jiems nereikės to ieškoti pas kaimynus ar draugus ir meluoti tėvams.

Tėvai, o ypatingai motinos, auklėkite savo vaikus dorais ir pavyzdžiais, nes kokius juos vaikus išauklėsite — tokia bus ir tauta. O jiems užaugus, matysite juos tokiuos, kokiais jūs norite juos matyti, tuomet nebus nusiskundimų nei iš tėvų, nei iš vaikų pusės, bet bus džiaugsmo ir laimės. Vaikai užaugę bus jums geri ir dėkingi, o jums, tėvai, bus džiaugsmo ir garbės už jūsų įdėtą pastangą vaikų auklėjant.

T. M. Grybaitė.

Alė Nakaitė - Rūta, dabar gyvenanti JAV, išleido novelių rinkinį, pavadintą Likimo keliu. Ši rašytoja su savo raštais pasireiškia jau nuo 1934 m. Yra anksčiau išleidusi poezijos rinkinį.

R. Kručaitė, Rapolo ir Onos Kručių dukterė, praėjusi sekmadienį, Strumskijų namuose, Kęv Gardens, N. Y., muzikos mėgėjams dalyvaudant, turėjo idomų plano rečitalį.

Chicago Lietuvių Moterų Klubo Valdyba

Chicago Lietuvių Moterų Klubo valdyba peržiūri "gimi mo metrikus." Iš kairės sėdi: garbės pirm. J. Daužvardienė ir pirm. Lilija Vanagaitienė. Stovi D. Kuraitienė, vice pirm., Felice Gilmore, fin. sekr., O. Bižienė, išd. ir Marijona Rudienė, užrašų sekr.

Draugijų veikla

MINĖS 25 M. SUKAKTĮ

Chicago Lietuvių Moterų Klubas šį sekmadienį, gegužės 16 d., iškilmingai minės 25 m. gyvavimo sukaktį. Šia proga, klubas ruošia įspūdingą bankietą, kuris įvyks puošniame Shoreland viesbutyje, Chicagoje.

Chicago Lietuvių Moterų Klubas yra vienas iš veikliausių ir žymiausių moterų organizacijų Amerikoje. Draugijos pirmininkė šiuo metu yra plačiai žinoma visuomenininkė L. Vanagaitienė, 25 metų laikotarpyje Klubas atliko daug gražių darbų ir daugiausia veikė labdaros ir socialinėje srityje. Pastaraisiais metais klubas ypač daug darbovoti tikslu mūsų tremtinius Vokietijoje susėlipti.

Jubiliejiname bankiete bus pagerbtos buvusios klubo pirmininkės, steigėjos ir pasižymėjusios narės. Šio sidabrinio jubiliejaus proga, pagamintas nepaprastai didelis, net 5 aukštų tortas, kuriuo bus pavalinti svečiai.

Moterų Pasaulis, šios svarbios sukakties proga, Chicago Lietuvių Moterų Klubui linki ilgiausių metų.

Minėjos sukaktį

Gegužės 2 d. taip pat Chicagoje, sukaktį minėjo ir kita moterų draugija, kuri savo amžiumi yra žymiai vyresnė. Tai—Lietuvių Moterų Apšvietos Draugija, kuriai jau sukako 41 metai. Sukaktį paminti buvo suruostas bankietas. Šios organizacijos pirmininkė yra žinoma Chicago veikėja M. Zolpienė.

Tarptautinis balius

Philadelphiaijos Lietuvių Moterų Taryba, kuriai vadovauja energinga ir darbšti vietos veikėja Ona Cheledinienė, ruošiasi tarptautiniam baliiui. Tai metinė Tarptautinio (International) Instituto pramoga, kuri bus penktadienį, gegužės 14 d., Town Hall, Philadelphiaijoje.

Tarptautinis Institutas, kurio straipsnių, būtų pavojinga, kad galėtumėm pamesti kritiškumo jausmą ir supratimą tiesos, kuri kiekvienam doram žmogui turi būti žinoma ir turi būti viena ir ta pati.

Vincenta Lozoraitienė

SUSIRINKIMAS

Moterų Vienybės socialinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 18 d., 8 val. vak. Susirinkimas bus Alliance Hall, naujoje Buivydų biznio vietoje, St. Mark's Place, New Yorke.

Narė ir viešnios kviečiamos dalyvauti.

PAREMKIM TAUTIEŲ!

Tautietė, padėk ir paremk mus! A. Degutis, Kassel-Oberzwehren, DP Camp Mattenberg, Churchill st. 3, Germany, US z.

JĮ PASMERKTA UŽMIRŠTI

(LAISKAS IS ROMOS)

Mes mėgstam kartoti trafaletinį posakį, kad apie numirusius reikia kalbėti gerai arba nieko. Gal todėl kartais apsupame įtartina tyla savo, didžiųjų patriotus, apie kuriuos daug gražaus ir gera pasakytų galėtumėm ir pastatyti juos pavyzdžiu mūsų augančiam jaunimui. Bet siauras partiskumas neleidžia objektingai ir juos pažvelgti, tad geriau tylim arba net laikas nuo laiko jų atmintį aptemdome.

Tuo tarpu apie didžiausią tautos išdavię ir išgamą Salomėja Nerį A. Girkantą rašo šešiuose Mūsų Kelio numeruose (1948 m. N. 5, 6, 7, 9, 10 ir 11) liedamas ašaras dėl tariamos tragedijos ir lyg žvirblis, stengdamasis jos gyvenime, kurį ji pati savo išdaviškia laikysena pavertė siūkslynu, atrasti sveiką grūdą. Jis sako: "mes negalim ja nesidomėti". Kažin kodėl mes turim jo domėtis? Gal todėl, kad ji mums Stalino saulę atnešė? Ar todėl, kad rašdama budeliui poemą parduos ir nuvažiuos į Maskvą ją jam paskaityti? O gal todėl, kad vokiečių okupacijos laikų per radiją iš Maskvos žadėjo vėl į Lietuvą su raudonaisiais sugrįžti, o rezistencijos žmones išdaviškais vadino?

Jeigu tik už tuos eilėraščius, kuriuos ji anksčiau buvo parašiusi, mes turėtum jai dovanoti didžiausią nusikaltimą, koki žmogus padaryti gali, tai būtų per lengvas išsipirkimas.

Jeigu ji būtų mūsų vienintelė ir pasaulinio masto poetė, tai ir tada dar negalėtum jai jos niekšiško pasielgimo dovanoti ir vistik turėtum ją iš savo atminties išbraukti, kaip darydavo senovės romėnai, kurie už tautos išdaviumą savo

žymius ir nusipelnčius žmones pasmerkėdavo užmiršimui, nugriaudami jiems pastatytus paminklus ir sunaikindami jiems skirtus užrašus. Tai condemnatio memoriae, pasmerkimas užmiršimui, vadinosi.

Į poetų ir rašytojų nusizengimus prieš tautą ne tik negalim nuolaidžiau žiūrėti, bet atvirksčiai turim juos griežčiau kaip paprastus piliečius teisti, nes jie yra daugiau kaip kiti apdovanoti, todėl jie privalo daugiau kitiems duoti, stengtis kaip Kudirka, Mairo nis ar Adomas Mickevičius, savo kūryba ir idėjomis tautą aukščiau pakelti, suteikti jai jėgų darbu ir kovai, sužadinti vilį dėl geresnio rytojaus.

Po šito karo ypatingai griežtai yra smerkiama ir baudžiami visų tautų išdaviškai, kurie bendradarbiavo su priešais. Net toks tautos herojus kaip Petain'as buvo nuteistas mirti, o Kvislingo vardas yra viltės pardsidavėlio sinonimu.

Mes savo istorijoje moterų išdaviški neturėjom ir tuo didžiauomės. Salomėja Neris yra pirmą, kuri tą mūsų kilnią tradiciją sulaužė, tragiškiausiu mūsų Tėvynės momentu, per eidama į mirtingo Lietuvos priešų pusę. Tokie nusikaltimai negali būti nebaudžiami. Ji pati sau bausmę įvykdė, o gal kaip nebereikalingą bolševiką ją iš savo tarpo pašalino, mums tai neįdomu.

Prancūzų rašytojas Andre Maurois viename savo romane sako, kad žmogus mūsų atmintime palieka toks, koks jis yra prieš mirdamas. Taip Joanna D'Arc mūsų akyse stovi jauna, kilni su šarvais ir ginklu rankoj, Sarlotta, Corday, nuž-

džiusi Maratą, apsuptą drąsos ir pasiaukojimo aureolės, o Salomėja Neris palieka mūsų atmintį kaip išgama, lyg ji niekadoms nieko geresnio nebūtų sukūrusi, kaip savo poema Stalinui, Lietuvos užpuolėjui ir pavergėjui.

Todėl mus stebina A. Girkantų teigimas esą "ateity atsisiras biografas, kuris duos paveikslą didžio poetės, išgyvenusių, kaip ir visa jos tauta, didžią tragediją". Pirmą, vargu ar greit atsirastų žmogus, kuris panorės Salomėjos Neris gyvenimu susidomėti. Antra, kaip galima išdaviškės pergyvenimus statyti greta tautos tragedijos? Kada tauta skend kraujuje ir ašarose, Salomėja Neris Maskvoje džiūgavo ir dėkojo Stalinui už Lietuvos "išlaisvinimą". A. Girkantai tvirtina, kad "ne teisti, ne stebėti ja reikia, bet suprasti, o supratus — atleisti".

Yra nusikaltimų, kurių dovanoti negalima, o suprasti tik tam reikia, kad būtų galima juo griežčiau ir juos reaguoti. Pirmoji eilė tai yra nusikaltimai prieš savo Tautą.

Jei mes stengtumės atliadžiui suprasti visus evirkas, venciolas, paleklus ir kitus, kurie taip pat kūrė, rašė ir savo tragedijas pergyveno, net iš proto, kaip Paleckis, kraustėsi, tai mums mūsų smegenyse bei širdyse nebėliktų vietos suprasti kas yra Lietuva ir jos laisvė.

Venclova galėjo Salomėjos Neris, kaip savo idėjos draugės, pergyvenimus analizuoti, bet kad A. Girkantai šiuo momentu kai Lietuva dar niokiojama priešais, tai daro ir sako, kad "nenori smerkti, nei jos žygiams piktintis", yra nuostabu, kad pats jis prisipažįsta, jog Salomėja Neris buvo "gerbiama kompartijos, bet nekenciamia lietuvių tautos ir ypač jos jaunimo".

Tauta ir jaunimas dėl visai suprantamų priežasčių iš karto ją pasmerkė, todėl A. Girkantui nederą jos teisinti. Jei pasirodytų daugiau panašių straipsnių, būtų pavojinga, kad galėtumėm pamesti kritiškumo jausmą ir supratimą tiesos, kuri kiekvienam doram žmogui turi būti žinoma ir turi būti viena ir ta pati.

PASINAUDOKITE šiais patogiais patarnavimais "DRAUGISKAME BANKE"

- Nuosimti teikiantis taupymo sąskaitas, nuo \$5. iki \$7,500.
- "Christmas Club" sąskaitomis
- Nebrangiai kainuojanti viso gyvenimo
- Pirmojo morgiaus paskolos
- JAV Taupymo bondai ir ženklai
- Keleivių čekiai (Travelers Cheques)
- Sąskaitos per pastą

THE Kings County SAVINGS BANK
Isteigta 1860
135 Broadway, prie Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
Atdara pirmadieniais iki 7 val. vak.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

CRANLYN BEAUTY SALON
HEVA BAJORIENĖ, vedėja
Jeigu norite gražiai ir elegantiškai sukuoti plaukus, aplankykite levos Bajorienės grožio saloną. Išbandykite jos priežiūroje teikiamas PERMANENT WAVE.
Pasiteiraukite ir apie naują natūralų metodą suplonėti. "Gyroducing" pagalba Jūs galite turėti gražią ir grakščią figūrą. Išbandykite.
60 Henry Street, kampas Cranberry
BROOKLYN, N. Y.
Telefonai: Main 4-2342, Main 4-3900

Chicago Lietuvių Moterų Klubo narių grupė ir valdyba. (W. Stankūno foto).

APIE ZARASŲ KRAŠTO ŠVIETĖJĄ, VELIONĮ DR. JONĄ STEPONAVIČIŲ

Rašo Dr. V. Paprockas

Zarasų gyventojai už šio krašto klestėjimą buvo ir liks dėkingi dviem asmenim: buv. apskritys viršininkui pulk. J. Šlepečui ir kun. dr. J. Steponavičiui. Juodu įdėjo savo jėgas ir sielą į lietuviškos šveicarijos pažangą. Jų dėka tas kraštas iškilo. Pirmajam dėkingi už pavyzdinį tvarkymą, antrajam už dvasinę pažangą.

Mus pasiekė žinia, kad vienas iš tų lietuviškų pionierių — kun. dr. Jonas Steponavičius 1947 m. gruodžio mėn. 10 d. paliko šią sąrašų pakalnę. Šis senosios lietuvių kartos veikėjas ir aktyvus visuomenės narys mirė ir palaidotas Vangene, Vokietijoje.

Kun. dr. J. Steponavičius buvo kilęs iš rytų Aukštaitijos. Gimė 1880 m. kovo mėn. 10 d. Zokarių vienk. Antaleptės valsč. Zarasų apskr. Gimnaziją baigė Rygoje, kunigų seminariją — Vilniuje. Po to studijavo Dvasinėje Akademijoje Petrapilyje, kurią baigė teologijos magistro laipsniu. Vėliau gilino žinias įvairiuose Vakarų Vokietijos ir šveicarijos universitetuose, ypač domėdamasis filosofijos, teologijos, psichologijos ir pedagogikos mokslais. Buvo aplankęs daug Vakarų Europos įžymių vietų, jų tarpe ir garšiojo auklėtojo bei auklėjimo reformatoriaus Pestalozzi kapą, apie kurį velionis mėgo savo mokiniams kalbėti. Apgynęs Leipzigėje disertaciją ir gavęs daktaro laipsnį, jis grįžo į Lietuvą ir

apsigyveno Zarasuose. Čia kunigavo ir kartu aktingai dalyvavo kultūriname bei politiniame lietuvių gyvenime. Pirmajam pasauliniam karui pasibaigus, velionis įsijungė į Lietuvos atstatymo darbą, kelis kartus buvo išrinktas į Lietuvos Seimą. Ilgą laiką buvo žinomas kaip vienas didžiausių ir stipriausių krikščioniškų demokratų partijos veikėjų. Pasiryžė iškalbėti, dideliu gyventojų nuotaikos pažinimu.

1926 m. velionis iš politinio gyvenimo pasitraukė ir pasižymėjo pedagoginiam darbui. Buvo paskirtas Zarasų gimnazijos direktoriumi ir per dešimt metų jai vadovavo. Zarasuose jo iniciatyva ir rūpesčiu pastatomi pulkūs gimnazijos rūmai — Zarasų krašto švietimo ir kultūros šventovė. Čia jis pasižymėjo ne tik kaip pedagogas, bet taip pat kaip didelis tolerantas. Išnaudodamas savo plačią pažintį, vieną ar kitaip rėmė kiekvieną gabų abiturientą ir padėjo praskirti kelią į aukštąjį mokslą, nors kartais ir nesiderino tokio auklėtinio pažūros su velionio ištikinimais. Jis respektavo kiekvieno nuomonę.

Kun. dr. J. Steponavičius žarasiškių buvo mėgiamas ir mylimas. Jo švelni, sultinga kalba, jo paprastumas, jo sugebėjimas kiekvieną suprasti, pažinti padėjo jam įsigyti daug draugų. Jis rasdavo kalbą su seniu ir vaiku, su turtingu ir beturėtu. Visi buvo

Tuo tarpu, kai Martin Borman, Jr. mokosi Vokietijoje, tai jo tėvas, buvęs Hitlerio deputatas, vis dar ieško...

lygūs — savi, Vargstantį paguosdavo, trokštanti pagirdavo... Kiekvienas užplitas ant jo auklėtinio kapas išspausdavo iš jo nuosirdžias sąžaras. Buvęs kunigas, be ne asketas, jis buvo filosofas, bet kartu ir realistas, jis buvo pedagogas ir kartu žmogus. Galvosena buvo perdėm persunkta lietuvišku realizmu, pažūros paremtos sveiku lietuvišku protu. Nors daug buvo matęs — gerai pažinęs Vakarų ir Rytų Europą — iki mirties pasiliko visgi ištikimas savo bočių tradicijoms, ištikimas kaimui, lietuviškai samanotai buklei, iš kurios buvo kilęs ir į kurią buvo idėjas savo melle.

Mirė žmogus, kuris darbu ir išmintimi prisidėjo prie lietuvių tautos klestėjimo. Mirė Zarasų gimnazijos pasididžiavimas ir žarasiškių pažiba. Jo gyvenimo tikslas buvo auklėti jaunąją kartą, o gyvenimo prasmė — tarnauti Lietuvai. Neišėjo velionis turtų ir jų nekrovė. Pasitraukdamas iš šio pasaulio jis paliko tai, kas neprietas, nerūdią, nežibą ir joks priesas nepajėgia atimti, būtent, dvasinius turtais ir širdį.

Milžinkapių dvasia Nuo mažos tautos yra sunkus ir kartus praeities istorijos kelias, nes mūsų didvyriška istorija krauju parašyta. Nuo mūsų istorijos pradžios lietuviui skirtas kovos kelias. Lietuvis garbingai gynė likimo skirtą uždavinį, nes jis savo ranka, savo krūtine sulaukė vokiečių ordina "Drang nach Osten" (Žygi į Rytus) ir rusų carų veržimosi į vakarus. Jo pečiai atrėmė mongolų siautėjimą, tuo išgelbėdamas Europos kultūrą.

Nenutrūkstant grandinė didvyrių slenka pro mūsų akis ir vėlesniais laikais: sukielėliai, knygnešiai, savanoriai, partizanai, pogrindžio veikėjai, kariai, partizanai, kurie dažnai yra nežinomo kario vardu pažymėti. Nusagstėme savąjį kraštą kryžiais, nužymėjome milžinkapius, kad būsim. kartos pajustų savųjų prabobių dvasią, jų žygius minėtų. Lietuvis pilkas didvyris savo žygiams, savo nemirstama, neužniaujama kovos dvasia, didžia tėvynės melle, nupynė mūsų tautai nevystamą garbės vainiką, parąšė gražią, didvyrišką istoriją.

Ši gaivalinga kovos dvasia ir šiandien liepsnoja, srovėna iš milžinkapių, kada mūsų tauta pergyvena tragiškiausius ir kruviniuosius savo istorijos dienas. Mūsų atsparumas okupantams yra nužymėtas tūkstančiais aukų. Nenuilstama kova verda ir dabar mūsų žemėje. Nauji didvyrių kapai tęsia pradėtą amžiais mūsų herojinę istoriją.

Milžinkapių dvasia nemariji su motinos pienu ir pasakomis pereina į kūdikį, būsimą tautos didvyrį. Nepalauš šios galingos dvasios nei Sibiras, nei kalėjimas, nei tremtis. Lietuvis — kovos sūnus, kovos ugnį gimęs, jos ugnį trokšta ir mirti. Neišraus mūsų priešai iš mūsų milžinkapių dvasios, kol gyvuos nors vienas lietuvis, nes mes laisvi gimę — vergauti nemokam. Geriau mirti, kaip Pilėnų kunigaikščiui Margiui, negu vergo grandinę pažinti.

Liepsnokite milžinkapiai, didvyrių kapai, te pasaulis pamato, kaip lietuvis moka kovoti, kaip brangina laisvę ir miršta dėl jos. Dar gyva lietuvi dvasia, plieniu išbandyta istorijos lapuos.

R. Medelis.

Milžinkapių dvasia

Persiorganizavo lietuvių tremtinių bendruomenė

(Mūsų korespondento Europje)

Maždaug prieš trejus metus, būtent, 1945 metų kovo mėn. kai amerikiečių armija perėmė tremtinių globą, Hanau lietuvių stovykloje įvyko steigiamasis Lietuvių Tremtinių Bendruomenės, trumpai vadinamos LTB, suvažiavimas. Atstovavo ir gynė tremtinių reikalus atitinkamose įstaigose, išplėtė ir sukūrė tremties mokyklų tinklą ir pan.

Nuo to laiko ligiol tremtinių gyvenimo sąlygos gerokai pasikeitė. Prie tu pasikeitusių sąlygų teko prisitaikinti ir Lietuvių Tremtinių Bendruomenę. Tuo tikslu kovo mėn. Schweinfurto lietuvių stovykloje LTB atstovų, trečiasis iš eilės, suvažiavimas pakeitė Lietuvių Tremtinių Bendruomenės statutą.

Naujuoju statutu įvedama ta naujovė, kad vietose, kur tremtinių skaičius yra mažas, ten dabar tremtiniai galės susiorganizuoti į vadinamas seniūnijas. Lig šiol mažiausi vienetai — apylinkės galėjo veikti tik stovyklose ar šlaip, kur daugiau tremtinių gyvena.

Kiek pakeistas LTB valdomųjų organų, Apygardų komitetų ir Vyriausio Komiteto sudarymas. Čia įvedama Apygardų Tarybos ir Centro Taryba. Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Taryba vadinama. Greita tarybos bus apygardų ir vyriausias komitetas. Taip pakeitus statutą, dabar LTB valdomieji organai bus glaudžiau susiję su visa lietuvių bendruomene, geriau pažins momento reikalus ir pilniau bendruomenę atstovaus.

Apie LTB Vyr. Komiteto

veikią suvažiavime pranešė jo pirmininkas Dr. A. Gyls. Jis pažymėjo, kad vienas iš svarbiausių Vyr. Komiteto uždavinių yra santykių palaikymas su amerikiečių karine valdžia ir IRO pareigūnais. Galia, kad vienas iš labiausiai tremtinių reikalus supratusių ir juos parėmusių pareigūnų pulk. Frost iš Vokietijos greitai išvyko į JAV. Dėl naujo screeningo, vyr. komitetas buvo vieningos nuomonės, kad geriau, jeigu jo visai nebūtų. Bet jeigu tai yra statutinis dalykas ir jeigu tik seimų registracija emigracijos reikalams, kaip visur buvo aiškina, tai vyr. komitetas reikalavo, kad tas darbas būtų pavedamas Stovyklų komitetams, kaip sakant patiems tremtiniams atlikti.

Nors LTB vyr. komitetas oficialiai veikia ir su juo skaitosi atitinkamos įstaigos, tačiau formašai jis nėra legalizuotas amerikiečių karinėse įstaigose. Stengiamasi tautai padaryti ir yra padadėta LTB užregistruoti kaip lietuvių tremtinių šalpos organizacija.

Išrinktas naujas LTB Vyriausias Komitetas, kurį dabar sudaro 9 asmenys: Pov. Gau-

BRITŲ ZONA GAVO 110,000 SV. GERYBIŲ

Didžiąją BALF rūbų 110,000 svarų sluntą Britų zonoje Vokietijoje baigia skirstyti. Išvežiamas į apygardas užima daug laiko. Išvežta yra 20,050 svarų:

- I Schleswig - Holsteino Apygardą (Kiel) 31,800 sv.
I Hanoverį 37,400 sv.
I Oldenburgą 10,850 sv.
Liko snadėlyje:
Schleswig - Holsteino Apygardai skirtų 8,760 sv. Westfalijai 10,430 sv.

Ieškau tetos ir pusbrolių Viktoro ir Juozo Guntorių iš Geisteriškių kaimo, Keturvalakių valsč., Vilkaviškio apskr. Taip pat prašau atsiliepti Jonai Deltuva iš Sriaudžių k., Veivirių valsč., bei Marj ir Jonai Palokus. Deltuva gyvena Chicagoje. Man rašykite šiuo adresu: Fridrichas Palokas, Schlosskasern, Lith, DP camp, Kempten, Allg., Germany — US 2.

Čys, J. Grigolaitis, V. Jasaitis, Ant. Kalvaitis, Ig. Malinauskas, A. Sideravičius, J. Šlepečys, M. Rėklaitis ir M. Zidonis.

LTB Vyr. KKomiteto būstinė ir toliau palikta Hanau lietuvių stovykloje. J. Sakinis.

FOR MADE-TO-ORDER RUBBER STAMPS. STENCILS NAME PLATES POCKET STAMPS SIGNATURE STAMPS BRASS CHECKS & BADGES KEY & INVENTORY TAGS. Concord Stamp. 86 Walker St., New York 13, N. Y. Tel. BEekman 3-8228.

MAISTO KRAUTUVE. Alex. ir Lionė Mathevs, sav. 256 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y. Įvairios rūšies maistas — pradedant duona ir baigiant alium — gaunamas mūsų krautuvelyje, įrengtoje pagal visus moderniškus reikalavimus. Pristatomas maistas vestuvėms ir kitokiems pokyliams. MUSŲ TELEFONAS: Evergreen 7-8524

SCHOLES BAKING, Inc. LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA. V. LUKAS, vedėjas. Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimams. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai. 532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8802

A. POVILANSKO. Baras ir Restoranos. SALE ŠEIMYNNINEMS PRAMOGOMS. 158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 4-9737

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR. JUOZAS LUGAUSKAS, SAV. Tai vieta, kur jums niekad nerūšia nuobodžianti. Čia visados linksma, jauku ir malonu. Kiekvieną šėštadienį čia įvyksta puota, kur niekam netrūksta vaišių — pirmos rūšies valgių ir gėrimų. Prašome užsėti. Mūsų salė nuomojama puotoms, vestuvėms, krikštynoms. 426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

BRUNO MINET. BARAS IR RESTORANAS. 43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-9756

TAISYKITE STOGUS IR SIENAS. Mes taisome stogus, įdedam sky-light ir atliekame kitokius darbus surištus su namų priežiūra. Darbas garantuotas. Laiškų ar telefonu kreipkitės: J & V ROOFING CO. JONAS VIDIKSHIS, Savininkas. 346 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y. Telefonas EVergreen 4-8471

IGNAS PECHINSKI. RESTORANAS IR BARAS. Čia renkasi medžiotojai ir žvejotojai. 404 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y. Salla medžiotojų klubo. Tel. EV. 4-9084

A. NOVITZKIE. BARAS - RESTORANAS - SALE. Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms. Didelė virtuvė. 59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7460. BOWNE BAR & GRILL. J. VALEN, Jr., savininkas. Sokiak kiekvieną šėštadienio vakarą. Salė šėimyninėms pramogoms. 43-74 Bowne Street Flushing, N. Y. Tel. FLushing 9-9532

"GRAZIAUSIA LIETUVIŲ VIETA NEW YORKE". Taip kalbama apie naujai atidarytą ZEE JAY BAR and GRILL. 108-12 Jamaica Ave., Richmond Hill 18, N. Y. Taip, pas mus — didžiausias gėrimų ir maisto pasirinkimas: alus, vynas, degtinė, pusryčiai, pietūs ir vakarienė. UŽKANDŽIAI — VISĄ LAIKĄ. Bet kodėl jums patiems neįsitikinti? Kviečiami. ALBINAS J. ŽEKIS IR JUOZAS MULEVIČIUS, sav. VIRGINIA 9-9824

HUDSON MARKET. JONAS JONINAS, sav. AUKŠTOS RŪŠIES MESA - DEŠRELIŲ GAMYBA PAUKŠTIENA. Urmo ir detalės pardavimas. 613 Hudson Avenue Rochester, N. Y. Tel. Stone 1912

NEWARK, NEW JERSEY. WALTER J. DILIS & CO. Motor Stokor ir Will-Burt Stoker atstovas. Automatiškas apšildymas Heil Oil Burners. 314 WALNUT STREET, Tel. Mitchell 2-2976. GOLDEN STAR BOTTLING CO. Juozas Kralikauskas ir sūnus, savininkai. Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato alų. 91-93 Warwick Street Tel. Market 2-5270. MATTHEW BUYAUSKAS. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS. Moderniška įrengtos koplyčios. Nelaimės valandoje asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą. 426 Lafayette St. Tel. Market 2-5172 Newark, N. J.

KAIRIS RESTAURANAS. Vynas - likeriai - alus. Pirmos rūšies maistas. 61 Lowell St. Rochester, N. Y. BLMOR GOVERNMENT SURPLUS. Albertas Urbaitis, sav. 232 STATE STREET SCHENECTADY, N. Y. HORTON HOTEL. Benediktas Labunskas, sav. Vynas - likeriai - alus. Kambariai pakeleiviams. Charleston Four Corners, N. Y.

Amsterdam, N. Y. STOKNA'S Liquor Store. Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė. 225 E. Main Street.

BURLINGTON TAVERN. Petras Aiza, sav. 18 Division Street.

Lietuviška Vaistinė SCHELL'S. Red Cross Pharmacy. E. Main ir Schuyler Streets. Telefonas 96.

J. VAITULIONIS. Pirmas lietuvis. Chiropraktas Gydytojas. Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak. Šventadieniais susitarus. 307 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

PETER LISAUSKAS. pristato anglių visiems kurie tik kreipiasi — 496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. arba 53-82 72nd PLACE MASPETH, N. Y. Tel. EVergreen 7-7411

Nori sutaupyti pinigų? ... Nueik į Edvardo Mičiulio Rūbų Sandėlį ir gamybos kainą nusipirk Kostiumą ar palta. Šimto procentų vilna, pirmos rūšies darbas; bet žymiai pigiau, negu bet kurioje drabužių krautuvelyje New Yorke. E.P. Mitchell Co. 1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N.Y. (Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

New Yorkas ir Apylinkė

PASMUS

D. T. Mitchell, American Radio and Hardware Co. prezidentas, išvyko į Chicago dalyvauti metinėje radijo pramonininkų konvencijoje ir parodoje.

Elaine Bolis, vienybės Johanos Mosechuk anūkė, gegužės 29 d., 4 v. p. p. Angelų Karalienės bažnyčioje, susituokė su Alex Kaskus.

Inž. A. Maciūnas, neseniai su šeima atvykęs iš Vokietijos, lankėsi Vienybės įstaigoje.

X. Strumskis išskrido į Michigan valstiją, dalyvauti tautininkų veikėjų konferencijoje, Juozo Baciūno ūkyje.

Salomėja Strolienė, 127 Thames St., serga ir šiuo metu yra gydytojo priežiūroje.

J. Batavičius, iki šiol plaukiojęs su Amerikos prekybos laivais po įvairius kraštus, grįžo namo.

H. Hermanienė pasitraukė iš Operetės choro vedėjos pareigų, jas užleisdama X. Strumskui.

Juozas Ginkus gavo iš Vokietijos laiška, kuriame 59 pasirašiusieji tremtiniai dėkoja už atsiųstus maisto paketus.

P. Deksnis, paskilbusios "galingos moties" pardavėjas, lankėsi Brooklyne.

Barbara Pociūtė - Morris praėjo mėnesio pabaigoje savo vyrui padovaniojo gražią dukrelę, kuriai duotas Barboros Patricijos vardas.

Ona Beganskienė grįžo iš Pensilvanijos, kur ji lankėsi pas savo gimines bei draugus Eastone ir Scrantone.

J. Kružė BALF reikalais buvo išvykęs į Amsterdam, N. Y. Vyt. Beleckas lankėsi G. G. G. N. Y., kur jis turi valgyklą ir gazolino stotį.

Stanley B. Giraitis paskirtas Three Feathers Distributors, Inc. vyriausiuoju vedėju.

Gen. J. Cernius, neseniai atvykęs su žmona ir sūnumis iš Anglijos, pradėjo dirbti, kaip mašinistas, Miccraft Products, Inc., Newark.

Petras Juknys su žmona Katherine savo draugų tarpe paminėję septynerių vedybinių metų sukaktį.

K. Cerkeliūnas, laikraštinių, kas, neseniai suskaitė, jog iki šiol spaudoje iš viso yra parašęs 135,000 eilučių. Tai sudaro 10 stambių tomų.

A. Povilanskas, žinomas biznierių, guli ligoninėje, New York, kur jam padaryta operacija.

Vytautas Ubara, žinomas Ginkaus radijo programos pranešėjas, susižadėjo su Olga Konochuk.

V. Norvaišaitė, uoliai Tautininkų Klubu veikėjai, St. Katherine ligoninėje, Brooklyne, padaryta operacija.

G. H. Reynolds, tabako pramonės magnatas, viešėjo Stepo ir Alės Karvelių namuose, 188 Highland Blvd.

Grasilda Vikrikenė, praėję žiemą praleidusi Floridoje, šiomis dienomis išvyko į savo šeimos vasarnamį, Ronkonkoma, L. I.

MOTŪZOS FILMOS IR AUKOS BALF'ui

Central Brooklyn Sv. Jurgio par. salėje sekmadienį, geg. 9 d. Kazys Motuzas rodė Lietuvos, lietuvių tremtinių ir BALF filmas. Kalbėjo Jonas Valaitis.

Po filmų žiūrovai sudėjo tremtiniams gelbėti \$106,00 aukų. Aukojo: Po \$5,00: Ona Bajorūnienė, Francis Meškauskienė, Rugienienė, Sally Balkūnas, Teklė Mažonis, Patricia Rūkas, Ona Pilpauskienė, Kast. Mickevičienė. Po \$3,00: Petras Švaplėnas, N. N.

Po \$2,00: Valas, Viktorija Biellauskas, Barkus, N. N. Južė Jaselskienė, Barbora Gužauskienė, Simkonis, Elena Vyšniauskienė.

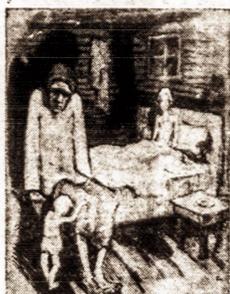
Po \$1,00: Bulovienė, Ušikienė, Jasūnas, Ruth Ann Burbul, Rubiliauskas, Jonas Sasnauskas, Julė Mickus, Bandonis, Williams, Jakaitienė, Ch. Lukas, Bartkus, St. Miltenis, Dainodienė, Kaz. Pažulienė, Ant. Strungis, Jonas Tumas, Stella Miltenis, Elzb. Gudienė, Daleva, Bagdonas, Nancy Ambroz, Monika Pužauskas, Ona Ruginienė, Jonas Tolišius,

Marijona Adomeikienė, Ona Miliauskas, Ursulė Kulikauskas, Silv. Bernotas, Pivorūnas, Vainilavičienė, Grasilda Meliūnienė, Jadvyga Stoškus, Juškauskienė, N. N. Vasiliauskas, Landaskis, Vladas Miller, Kastancija Menkel.

Po filmų Maspetho parapijos salėje suaukota \$50,00. Aukojo: po \$6 — Walter Grybas, Ona Jasinskienė. Po \$5: Simulynas, Navickas. Po \$1-50: Bronė Jasinskienė. Po \$3: Petras Lisauskas. Po \$2: Juozas Zabieta, Po \$1: Kairaitis, Ona Ligmontienė, Ramanauskienė, Varnaitienė, Ruzinskas, Meikūnas, Kaz. Paškevičius, Mike Budėnas, Pavalakis, Normuntienė, Beleckienė, Miliauskienė, Šimkienė, Marijona Sienkė, Pelkus, Joneliūnienė, Jonas Budėnas, Valaitienė, Povilas Paulauskas, Povilas Augustinas, Bajelienė.

FILMOS KEARNEY
Motūzos filmos rodomos Kearny, N. J. Liet. Pol. Klubu salėje, penktadienį, geg. 21 d., 7:30 val. vakare.

JIE PRASO RŪBŲ — APRENKIME JUOS!

Dabar vyksta BALF rūbų Vajus. Ne visur jis įsisiūbavo pilnu tempu. Rūbų reikia daug daugiau, nei jų gaunama. Vajui plačiau išskelbti, yra pagaminti nauji plakatai, kuriuos gali gauti BALF skyriai, vajuos komitetai ir visos bendradarbiaujančios draugijos.

Naujas plakatas atvaizduoja išbadėjusius, nuplyšusius tremtinius Europoje. Plakatai paveikslą piešė tremtinė panelė A. Veščūnaitė.

Kurie BALF rūbų vajuos komitetai, skyriai ar draugijos norėtų tokių plakatų (21x16 colių didumo) atspausdintų su jų centriniu sandėlių adresais, malonėite tuojau pranešti BALF centrui, pažymėdami, kiek jų galėsite sunaudoti. Gavę užsakymą, tuojau pagaminsime ir nusiųsime. Rūbus, avalynę ir kitokius daiktus malonėite ir toliau siųsti į BALF Centro sandėli, adresuodami: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn, N. Y.

VIESA PADEKA

Ona ir Jurgis Kazakevičiai ir jų šeima dėkoja visiems, kurie atsilankė jo sūnaus Pfc. Vincento L. Kazakevičiaus laidotuviuose. Mes dėkojam visiems giminiams, draugams, pažįstamiems už gėles, mišias, užuojautos pareiškimus ir už atsilankymą paskutinį kartą atsilveikinant su mūsų brangių sūnum, broliu ir vyru. Ona, Jurgis, Kazakevičiai, brolis Jurgis, sesuo Florence ir velionies žmona.

THE LEVY COMPANY STATIONERS - PRINTERS
Let us estimate your printing
241 SOUTH 4th STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Phone STagg 2-8669

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEWtown 9-5972

STANLEY ZUBAVIČIUS ADVOKATAS
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-3049

STEPHEN BREDIS, JR. ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

Memories of Lithuania RADIO HOUR
SATURDAYS 5 to 5:30 p.m.
Station WEVD-1330 kil.
JACK J. STUKAS—Director
429 Walnut Street
NEWARK, N. J.
Tel. EVergreen 4-9612

JEIGU JOSU NAMUI REIKALINGI PATAISYMAI ARBA GENERALIS REMONTAS, KREIPKITES Į PATYRUSĮ
Lietuvių dailidė ir statytoja F. NORRIS
1272 PUTNAM AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel.: GLENmore 3-0426

SLA PIL. TARYBOS RINKIMŲ DAVINIAI

Balandžio 30 d. pasibaigusių SLA Pild. Tarybos rinkimų daviniai, kaip pranešama, yra tokie:

Prezidentui —	
W. J. Laukaitis	2464
B. J. Kubilius	522
A. A. Olibis	828
Viceprezidentui —	
P. Dargis	2780
J. Zebrys	535
KK. P. Jurgeliūnas	451
Sekretoriui —	
M. J. Vinikas	2944
S. Masytė	779
Izdininkui —	
K. P. Gugis	2239
J. K. Mažukna	686
C. Chelėtas	877
Išdo globėjams	
J. Maceina	2507
E. Mikuziūtė	2302
J. Valickas	567
J. Miliauskas	612
A. Devenis	776
J. Arlauskas	551
Daktarui kvotėjui—	
Dr. S. Bielišis	2399
Dr. Pilka	598
A. Šliūpaite	666

PAGALBA TREMTYJE BADAUJANTIEMS

Brooklyne įsikūręs komitetas rengia viešą didžiulį parngimą birželio 6 d. Parengimo pajamų tikslas — maisto siuntinai badaujančioms tremtyje. Parengimas įvyks Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubu salėje, 280 Union Ave., Brooklyne.

Bus koncertas, deklamacijos ir kalbos. Kalbės tik ką atvykęs iš Anglijos generalas Jonas Cernius, buvęs Lietuvos Ministeris pirmininkas ir Generalinio štabo viršininkas. Komitetas kviečia vietas ir apylinkių lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti.

Pradžią 4 v. p. p.

JURGINĖS

Vietos Tautininkų Klubas savo patalpose gegužės 2 d. surengė vakariene pagerbti Jurgius, klubo narius ir svečius, Jurginių progą. Vakariene buvo viena iš gausiausių iki šiol buvusių klube.

Atsilankę svečiai, vakaro programą vedant P. Jukniui, pasakė eilę kalbų ir sveikintųjų vardininkams. Jurgiai — Andriuskevičius, Puidokas ir Gudelis visus pavašino. Vakarienei surengti darbovosi Veronika Norvaišaitė, St. Volskis, Pr. Narvydas ir Volskienė.

Davenport 6-0259

RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

VINCO VAICIUNO

MAISTO KRAUTUVĖ (Bučėrnė ir grosernė)
Užsakymus pristatom į namus.
38 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-8972

DeKALB TAVERN

VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Ouderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

J. ABRAMS

228 Broadway Brooklyn, N. Y.
(3 durys nuo Roebing St.)
Tel. EVergreen 8-6656
Moteriški drabužiai: paltai, kostiumai ir suknelės, pagal miamą ir užsakymą.
Mieros: 9.17, 12-20 ir 36.52.
Lietuviams pažįstami 28 metų.
Parodę šį skelbimą, gausite pigiau.
Parduodama pigiau, negu ki. tur, nes patys gamina.
Didelis pasirinkimas ir geresnė rūšis.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1 — 2 popiet
6 — 8 vakare
Tel. EVergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIS (DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA (DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS (DANTŲ GYDYTOJAS)
650 Fifth Avenue
(19th St. kampas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Trečiadieniais uždaryta
Tel.: SOUTh 8-5569

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOSTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. istaigoje:
354 MARCY AVE. EVergreen 7-4774

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LICENSED UNDERTAKER
Naujai įrengtos, gražios laidojimo patalpos, kur šeimos gali tinkamai atiduoti paskutinę pagarbą savo artimiesiems, baigusiems šios žemės kelionę.
Erdvūs, patogūs kambariai parūkyti, pasikalbėti ir pailsėti. Ypatinga paslauga teikiama ir ypatingas dėmesys kreipiamas kiekvieno pageidavimo atveju.
PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
354 Marcy Ave., Brooklyn 6, N. Y.
(Prieš Army) EVergreen 7-4774
Mūsų telefonas niekad nemiega.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIZIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel. NEWton 9-4464

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

KNYGŲ LEIDYKLA
ATŽALYNAS
Išleido ir platina naujausias mūsų žymesniųjų rašytojų knygas:
1) B. Babrauskos "LIETUVOS KELIŲ" I dalis. Lietuvių liandis ir žymesniųjų mūsų rašytojų rinktiniai raštai, chrestomatija—\$1.25
2) B. Babrauskos "LIETUVOS KELIŲ" II dalis — \$1.25
3) Alė Rūta-Nakaitė "LIKIMO KELIŲ". Novelės. Žinomos mūsų rašytojos vertingas darbas—\$1.00
4) "LIETUVA. ŠALIS MANO BRANGIOJI". Gražus Lietuvos vaizdelių albumas. Tekstai anglų, lietuvių, vokiečių kalbomis. \$1.00
Taispūdamai laiką ir pinigų sutaupyti ATŽALYNŲ rink. \$4, ir iš savo negausios šeimios biblioteką papildysite naujaisiais, vertingomis knygomis. Piguos galima sūgti ir laišku: ATŽALYNAS, 7682 Edward St. Ville La Salle, Montreal 32, Canada.

LIETUVIŲ VAIDILOS, BROOKLYNO DRAMOS GRUPĖ, VADOVAUJAMA ALGIRDO ZENKAUS
Rengia Sekminėms Antano Gustaičio smagų scenos vaidžą
SEKMINIŲ VAINIKAS
Vakaras įvyks gegužės-May 16 d., 1948
64 - 25 PERRY AVENUE MASPETH, N. Y.
PRADZIA 5 V. V.

Be to, dar koncertuos Brooklyno Harm. ansamblis, vad. V. Prancienė, smuikininkė Z. Rajauskaitė, dainininkai K. Kraučius, Ed. Juzumas ir kiti.
Sokiams gros J. Navicko Nakties Pelėdų orkestras.
[ZANGA — 1 DOL. — SOKIAMS — 50 c.

Motery Vienybės Pavasario BALIUS IR ŠOKIAI
Šeštadienį, gegužės 15 d., 1948
Pradžią 8 val. vak.
KNAPP MANSION SALEJE
554 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Gros Adomo Jezavito orkestras — lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Prizai geriausiai šokančiai porai už valsa ir rumba.
Visi Motery Vienybės prieteliai ir rėmėjai kviečiami dalyvauti.
Vakaro pelnas skiriamas labdaros darbams.